T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ANTALYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

www.balioglu.net

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 10
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 10
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 10
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 11
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 12
7. DENETİM BULGULARI 13
8. EKLER 45

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu 3
Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu 4
Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu 5
Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu 5
Tablo 5:Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 6
Tablo 7:Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler 7
Tablo 8: Belediye Şirketlerinin Hissedarı Olduğu Şirketler 8
Tablo 9: Antalya Büyükşehir Belediyesindeki Bazı Gelirlerin Tahsilat/Tahakkuk Oranları .. 23

www.balioglu.net

KISALTMALAR

AATUHK: Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun

AG: Alçak Gerilim

ASAT: Antalya Su ve Atıksu İdaresi

A.Ş.: Anonim Şirket

DİK: Devlet İhale Kanunu

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

KDV: Katma Değer Vergisi

OG: Orta Gerilim

TÜFE: Tüketici Fiyat Endeksi

ÜFE: Üretici Fiyat Endeksi

UKOME: Ulaşım Koordinasyon Merkezi

VUK: Vergi Usul Kanunu

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Mali Tabloların Belediye Taşınmazları Hakkında Doğru Bilgi Sunmaması

2. Belediye Tarafından Kamu Kurumlarına Yapılan Taşınmaz Tahsislerinin Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmemesi

B. Diğer Bulgular

1. Hurdaya Ayrılan Bazı Taşınırların Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında Muhasebeleştirilmemesi

2. Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

3. İş Avanslarında Mahsup Sürelerine Uyulmaması ve Faiz İşletilmemesi

4. Bütçe Emanetlerinin Kayda Alınış Sırasına Göre Ödenmemesi

5. Gelirlerin Tahsilat/Tahakkuk Oranlarının Düşük Olması

6. İdare Bütçesinden Karşılanan Dağıtım Tesis Giderlerinin Elektrik Dağıtım Şirketinden Talep Edilmemesi

7. Müze Giriş Ücretlerinden Alınması Gereken Belediye Paylarının Takip ve Tahsilinin Yapılmaması

8. Antalya Büyükşehir Belediyesi Tarafından Bazı Alanların İhalesiz Olarak Profesyonel Spor Kulübü Derneğine Verilmesi ve Protokolle Belirlenen Ücretlerin Tahsil Edilmemesi

9. Antalya Su ve Atıksu İdaresi'ne Atık Tesisi Olarak Tahsis Edilmiş Olan Alana Futbol Sahası Yapılması

10. Atatürk Parkındaki İşletmelerin Kira Gelir Tahsilatına İlişkin Takibin Yapılmaması

11. Türkiye Belediyeler Birliğine Aktarılan Payların Kamu İdareleri Payları Hesabında Muhasebeleştirilmemesi

12. Kuruma Ait Vadeli ve Vadesiz Mevduatların Özel Bankalarda Tutulması

www.balioglu.net

13. Vergi Usul Kanunu’na ve Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun’a Göre İzlenmesi Gereken Yasal Süreçlerin Yerine Getirilmemesi

14. Bazı Kişi veya Grupların Hak Etmedikleri Halde Toplu Taşıma Araçlarından Ücretsiz veya İndirimli Olarak Yararlandırılması

15. İşçilere Yılda 270 Saatten Fazla Çalışma Yaptırılması

16. İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanunun Öngördüğü Şekilde Kullandırılmaması

17. Taşınmaz Kira Sözleşmelerinin Noter Tasdikli Olmaması

18. Yevmiye Numaralarının Verilmesi Sırasında Boş Yevmiye Numarası Bırakılması

19. Emanetler Hesabı'nda Emanet Niteliğini Kaybetmiş Kayıtlar Bulunması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Antalya Büyükşehir Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3 üncü üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği görev, yetki, imtiyaz ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir.

Büyükşehir Belediyesinin temel mevzuatı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu olup bu Kanun'da kurumun görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu ile diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımı şeklindedir. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5216 sayılı Kanun'un 8 ve 9 uncu maddesinde belirtilen altyapı ve ulaşım hizmetleri büyükşehir belediyelerinin sorumluluğu altındadır.

5393 sayılı Kanun'un 14 üncü üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracağı bunun yanı sıra devlet okullarının ve

mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15 inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile birlikte büyükşehir belediyelerinin görev, yetki ve sorumluluk alanları genişletilerek; büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasındaki ilişkiler ve hizmetlerin yerine getirilmesi noktasında düzenleyici, bağlayıcı karar alma yetkisi verilmiştir.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

www.balioglu.net

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5216 sayılı Kanun'da Büyükşehir Belediye organları; Büyükşehir Belediye Meclisi, Büyükşehir Belediye Encümeni ve Büyükşehir Belediye Başkanı olarak öngörülmüştür. Karar organı olan Büyükşehir Belediye Meclisi, biri Büyükşehir Belediye Başkanı olmak toplam üzere 108 üyeden oluşmaktadır.

Büyükşehir Belediyesi teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak genel sekreterlik, daire başkanlıkları ve müdürlüklerden oluşmaktadır. Birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi Büyükşehir Belediyesi Meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Büyükşehir Belediyesi personeli Büyükşehir Belediye Başkanı tarafından atanır. Personelden müdür ve üstü unvanlı olanlar ilk toplantıda Büyükşehir Belediye Meclisinin bilgisine sunulur. Genel sekreter, belediye başkanının teklifi üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanı tarafından atanır.

Büyükşehir Belediyesinin teşkilat yapısında doğrudan Başkana bağlı beş birim belirlenmiştir. Bunlar; Özel Kalem Müdürlüğü, Teftiş Kurulu Başkanlığı İç Denetim Birim Başkanlığı, Protokol Şube Müdürlüğü, Şehir Tiyatrosu Şube Müdürlüğü'dır. Doğrudan Başkana bağlı diğer birim olan Genel Sekreterlik idarenin en önemli icra organıdır.

Hukuk Müşavirliği doğrudan Genel Sekretere bağlı olan birimdir. Genel Sekretere bağlı dört Genel Sekreter Yardımcısı bulunmaktadır. Belediyenin yirmi altı hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili Genel Sekreter Yardımcılıklarına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	2701	1089
Sözleşmeli Personel	695	433
Kadrolu İşçi	1448	336
Geçici İşçi	558	28
Toplam	**5402**	1886
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	-	**5977**

Antalya Büyükşehir Belediyesi Başkanlığının Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğü (ASAT) olmak üzere 1 tane bağlı kuruluşu bulunmaktadır.

2560 sayılı Kanun çerçevesinde, Bakanlar Kurulunun 94/6516 sayılı Kararı ile su ve atıksu hizmetleri ayrı bir kurumsal yapı olarak Büyükşehir Belediyesine bağlı, müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğine haiz bir kuruluş olarak kurulmuş ve Karar 18.02.1995 tarihli ve 22206 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ayrıca Büyükşehir Belediyesinin doğrudan ve/veya dolaylı hissedarı olduğu toplam 15 şirket bulunmaktadır. Bununla birlikte bu şirketlerin 5 tanesi belli oranlarda birbirlerinin hissedarıdır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli

www.balioglu.net

idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içinde ki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Antalya Büyükşehir Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Büyükşehir Belediyesinin 2020 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod1	Giderin Türü	Geçen Yıldan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
1	Personel Giderleri	469.493,46	546.525.000,00	19.175.000,00	566.169.493,46	485.318.338,75	79.613.644,49	1.237.510,22
2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	98.791,23	98.955.000,00	5.200.000,00	104.253.791,23	88.506.058,66	15.747.732,57	0
3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	457.617,31	806.819.600,00	105.975.488,01	913.252.705,32	437.696.820,04	469.339.839,27	6.216.046,01
4	Faiz Giderleri	0	190.000.000,00	0	190.000.000,00	176.656.284,19	13.343.715,81	0
5	Cari Transferler	6,37	77.625.000,00	21.288.160,92	98.913.167,29	72.021.878,82	26.891.288,47	0
6	Sermaye Giderleri	318.954.091,63	1.517.575.400,00	1.803.153,63	1.838.332.645,26	735.880.637,17	1.100.943.627,85	1.508.380,24
7	Sermaye Transferleri	0	7.000.000,00	0	7.000.000,00	4.197.371,41	2.802.628,59	0
8	Borç Verme	0	0	31.087.520,00	31.087.520,00	31.087.520,00	0	0
9	Yedek Ödenek	0	205.500.000,00	-172.856.869,92	32.643.130,08	0	32.643.130,08	0
Toplam		**319.980.000,00**	**3.450.000.000,00**	**11.672.452,64**	**3.781.652.452,64**	**2.031.364.909,04**	**1.741.325.607,13**	**8.961.936,47**

Antalya Büyükşehir Belediyesinin 2020 mali yılı bütçesi ile 3.450.000.000 TL ödenek öngörülmüş olup önceki yıldan devreden 319.980.000 TL, yıl içinde 11.672.452,64 Ek olağanüstü ödenek, eklenen ve eksilen ödenekle birlikte 2020 yılı ödenek toplamı 3.781.652.452,64 TL olmuştur. Yıl içinde 2.031.364.909,04 TL Bütçe Gideri yapılmış, 1.741.325.607,13 TL ödenek iptal edilmiş, kalan 8.961.936,47 TL ödenek ise 2021 yılına devretmiştir.

www.balioglu.net

Büyükşehir Belediyesinin 2020 yılı Bütçesi "(A) Ödenek Cetvelinde" 3.450.000.000 TL ödenek, "(B) Gelirlerin Ekonomik Sınıflandırılması" cetvelinde ise 2.714.000.000 TL gelir tahmini öngörülmüş olup gider bütçesindeki ödenek toplamı ile gelir bütçesinde tahmin edilen gelir toplamı arasındaki fark, Finansmanın Ekonomik Sınıflandırılması Cetvelindeki borçlanma, borç ödemeleri ve likidite amaçlı banka hesabında tutulan nakit karşılığı ile gösterilen 736.000.000 TL ile giderilmiş olup bütçe denkliği sağlanmıştır.

Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	65.193.408,00	70.423.662,02	1.829.331,55	68.594.330,47	105,21
03- Teşebbüs ve Mülkiyet	131.384.243,00	131.514.522,83	3.942.829,04	127.571.693,79	97,09
04- Alınan Bağış ve	0	12.459.950,84	0	12.459.950,84	100
05- Diğer Gelirler	1.757.422.349,00	1.592.436.631,59	2.685.903,34	1.589.750.728,25	90,46
06- Sermaye Gelirleri	761.000.000,00	46.908.968,78	105.059,10	46.803.909,68	6,15
09- Red ve İadeler	1.000.000,00	0	0	0	0
Toplam	**2.714.000.000,00**	**1.853.743.736,06**	**8.563.123,03**	**1.845.180.613,03**	**67,98**

Buna göre 2020 yılında net bütçe geliri % 67,98 seviyesinde gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri (%105,21) beklenenin üstünde, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri (%97,09) beklenenin altında, sermaye gelirleri ise (%6,15) beklenenin çok altında gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	546.525.000,00	485.318.338,75	88,80
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	98.955.000,00	88.506.058,66	89,44
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	806.819.600,00	437.696.820,04	54,25
04- Faiz Gideri	190.000.000,00	176.656.284,19	92,98
05- Cari Transferler	77.625.000,00	72.021.878,82	92,78
06- Sermaye Giderleri	1.517.575.400,00	735.880.637,17	48,49
07- Sermaye Transferleri	7.000.000,00	4.197.371,41	59,96
08- Borç Verme	0	31.087.520,00	100
09- Yedek Ödenekler	546.525.000,00	485.318.338,75	88,80
Toplam	**3.450.000.000,00**	**2.031.364.909,04**	**58,88**

www.balioglu.net

Buna göre 2020 yılında bütçe giderleri %58,88 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bütün gider kalemleri beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2019 yılının 2018 yılına, 2020 yılının 2019 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5:Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	54.468.045,69	58.999.978,01	70.423.662,02	8	19
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	157.416.699,47	160.655.806,47	131.514.522,83	2	-18
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	61.472.399,04	63.410.610,88	12.459.950,84	3	-80
Diğer Gelirler	1.263.265.065,93	1.376.715.326,84	1.592.436.631,59	8	15
Sermaye Gelirleri	92.422.878,73	83.830.607,03	46.908.968,78	-9	-44
Toplam	1.629.045.088,86	1.743.612.329,23	1.853.743.736,06	**7**	**6**
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	-8.263.187,62	-13.043.620,20	-8.563.123,03	-57	34
Net Toplam	**1.620.781.901,24**	**1.730.568.709,03**	**1.845.180.613,03**	**6,7**	**6**

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2020 yılında gelirler bir önceki yıla göre 114.611.904,00 TL'lik (%6.7) artış göstermiştir. Bu çerçevede; alınan bağış ve yardım ile özel gelirlerde 50.950.660,02 TL (%80) azalış olmasına rağmen; vergi gelirlerinde 11.423.684,02 TL (%19), diğer gelirlerde 215.721.304,75 TL (%15) tutarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	338.967.729,52	441.185.052,14	485.318.338,75	0.30	0.10
SGK Devlet Prim Giderleri	59.530.193,95	80.481.532,86	88.506.058,66	0.35	0.09
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	497.794.796,91	417.682.401,88	437.696.820,04	-0.16	0.04
Faiz Giderleri	95.161.150,91	190.722.710.80	176.656.284,19	1.00	-0.07
Cari Transferler	60.184.718,32	62.053.714,27	72.021.878,82	0.03	0.16
Sermaye Giderleri	1.171.189.753,55	795.208.873,38	735.880.637,17	-0.32	-0.07
Sermaye Transferleri	5.567.669,39	5.655.776.65	4.197.371,41	0.01	-0.25
Borç Verme	1.125.000,00	40.000.000.00	31.087.520,00	34.5	-0.22
Yedek Ödenek	0	0	0	0	0
Toplam	**2.229.521.012.55**	**2.032.990.061.98**	**2.031.364.909.04**	**-0.08**	**-0.079**

www.balioglu.net

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2020 yılında 2019 yılına göre 1.625.152,94 TL (%0.079) azalmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2020 yılında personel giderlerinin 44.133.286,61 TL (%10), sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinin 8.024.525,90 TL (%9), mal alım ve hizmet giderlerinde 20.014.418,16 TL'lik (%4), cari transferlerde 9.968.164,55 TL'lik (%16) arttığı görülmektedir. Buna karşın sermaye giderlerinin 59.328.236,21 TL (%7), sermaye transferlerinde 1.458.405,24 TL (%25) azalmıştır.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2020 yılı Faaliyet Gideri 3.339.997.678,10 TL, Faaliyet Geliri 2.403.265.421,50 TL olup Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu ise -936.732.256,57 TL olarak gerçekleşmiştir.

Antalya Büyükşehir Belediyesinin doğrudan ve/veya dolaylı hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir:

Tablo 7:Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

www.balioglu.net

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Antalya İnsan Kaynakları A.Ş.	1.000.000,00	1.000.000,00	100
2	Ekdağ Ekmek Dağıtım San. Tic. A.Ş.	6.000.000,00	5.967.600,00	99,46
3	Anet Antalya İnşaat Turizm San.Tic. A.Ş.	25.801.388,00	25.401.985,00	98,4520
4	Antepe İnşaat Tic. A.Ş.	14.000.000,00	13.440.000,00	96,00
5	AHB Antalya Hayvancılık A.Ş.	8.726.500,00	6.726.500,00	77,0813
6	Anset Özel Sağlık Eğitim Kültür İnş. Ltd. Şti.	5.000.000,00	4.200.000,00	84,00
7	Antalya Ulaşım Hiz. Pet.San.Tic. A.Ş.	87.900.695,00	84.013.168,00	95,5773
8	Antalya Sosyal Hizmetler A.Ş.	50.000,00	50.000,00	100
9	ALDAŞ (Alt Yapı Yönetim ve Danışmanlık Hiz.San.ve Tic.A.Ş.)	3.000.000,00	30.000,00	1
10	ANFAŞ (Antalya Fuarcılık İşletme ve Yatırım Anonim Şirketi)	55.000.000,00	5.975.035,00	10,8637
11	ASBAŞ (Antalya Serbest Bölge İşleticisi A.Ş.)	495.000,00	167.904,00	33,92
12	Enerya Antalya Gaz Dağıtım A.Ş.	60.000.000,00	5.292.900,00	8,8215
13	Antalya Zeytinpark Tarım Ürünleri Sanayi Ve Ticaret Anonim Şirketi	10.000.000,00	1.000.000,00	10
14	Antalya Pamuklu Dokuma İnş.Müh.Öz. Eğt.Dan.Hiz.İh.Mad.Tur.Tic.San.A.Ş.	56.056.000,00	17,10	0,0000305
15	Halk Bankası A.Ş.	1.250.000.000,00	2.253,00	0,00018024

Tablo 8: Belediye Şirketlerinin Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Belediye Şirketi	Hissedar Olduğu Şirket	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediye Şirketinin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Belediye şirketinin Hisse Oranı (%)
1	Ekdağ Ekmek Dağıtım San. Tic. A.Ş.	Anet Antalya İnşaat Turizm San.Tic. A.Ş.	6.000.000,00	373.158,00	1,4462
		Antepe İnşaat Tic. A.Ş.	14.000.000,00	140.000,00	1
2	Anet Antalya İnşaat Turizm San.Tic. A.Ş.	Ekdağ Ekmek Dağıtım San. Tic. A.Ş.	6.000.000,00	21.150,00	0,3525
		Antepe İnşaat Tic. A.Ş.	14.000.000,00	250.600,00	1,79
		Anset Özel Sağlık Eğitim Kültür İnş. Ltd. Şti.	5.000.000,00	800.000,00	16
3	Antepe İnşaat Tic. A.Ş.	Ekdağ Ekmek Dağıtım San. Tic. A.Ş.	6.000.000,00	750	0,0125
4	Anset Özel Sağlık Eğitim Kültür İnş. Ltd. Şti.	Ekdağ Ekmek Dağıtım San. Tic. A.Ş.	6.000.000,00	8.025,00	0,1338
		Antepe İnşaat Tic. A.Ş.	14.000.000,00	156.618,00	1,1187
5	Antalya Ulaşım Hiz. Pet.San.Tic. A.Ş.	Antalya Zeytinpark A.Ş.	10.000.000,00	70.000,00	7

www.balioglu.net

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Antalya Büyükşehir Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibariyle belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485 inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

a) Mizan cetveli

b) Temel mali tablolar

1) Bilanço

2) Faaliyet sonuçları tablosu

3) Nakit akış tablosu

c) Diğer mali tablolar

1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu

2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu

7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu

9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu

www.balioglu.net

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

www.balioglu.net

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

www.balioglu.net

İç kontrol, idarenin amaçlarına, mevzuata ve belirlenmiş politikalarına uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem, süreç ve iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütününü ifade etmektedir.

İç kontrol sistemi Hazine ve Maliye Bakanlığınca hazırlanan "İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar"a uygun olarak gerçekleştirilir. Söz konusu Usul ve Esaslar, iç kontrol ve ön malî kontrol faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin işlem ve süreçleri belirlemiştir. Bunlar idarenin harcama ve malî hizmetler birimleriyle, ön malî kontrol ve iç denetimle ilgili iş ve işlemlerdir.

İdare, iç kontrol kurmak amacıyla ilgili "Usul ve Esaslar" ve "Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi" doğrultusunda çalışmalar yürütmüş ve iç kontrol standartlarının gerektirdiği koşulları sağlayabilmek için bir eylem planı oluşturmuştur.

Bu çerçevede; İdarede, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve kurumlara gönderilen Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi de dikkate alınarak etkin bir iç kontrol sisteminin kurulması ve uygulanmasının sağlanması çalışmaları devam etmektedir.

Ön mali kontrol sisteminin İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulduğu anlaşılmıştır. Ayrıca, yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmaktadır.

Kurumda çalışan personelin, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in ekinde yer alan Etik Sözleşmesini imzaladığı anlaşılmış olup, özlük dosyalarında yer aldığı görülmüştür. Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirlenmiştir. Bununla birlikte, Kurum tarafından iş tanımları yapılmış, iş süreçleri ve/veya iş akış şemaları çıkarılmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 41 inci maddesi uyarınca hazırlanan Faaliyet Raporlarında, faaliyet sonuçları yer almakta ve değerlendirmeler yapılarak kamuoyuna duyurulmaktadır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, üst yöneticinin onayı ile görevlendirilmiştir. Öte yandan iç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirilmesi ve değerlendirme formları ve raporlar düzenlenmesi gereğinin yerine getirilmesi için gerekli çalışmaların İdare tarafından başlatıldığı anlaşılmıştır.

Son olarak, İç Denetim biriminin, işlevsel olarak bağımsız, iç kontrol uygulamalarının etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek amacına yönelik makul güvence, danışmanlık ve denetim görüşü sağlayabilecek şekilde denetim yaptığı belirlenmiştir.

www.balioglu.net

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Antalya Büyükşehir Belediyesinin 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

BULGU 1: Mali Tabloların Belediye Taşınmazları Hakkında Doğru Bilgi Sunmaması

Antalya Büyükşehir Belediyesi taşınmazlarına ait Emlak ve İstimlak Daire Başkanlığı tarafından düzenlenen taşınmaz icmal cetveli kayıtları ile muhasebe kayıtları arasında tutarsızlıklar bulunduğu tespit edilmiştir.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslarla ilgili olarak 13.09.2006 tarih ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır. 01.01.2006 tarihinden itibaren geçerli olan bu Yönetmelik 02.10.2006 tarih ve 26307 No.lu Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

www.balioglu.net

Ancak 2006 yılından 2014 yılına kadar geçen sürede Yönetmelik'te öngörülen kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan taşınmazların miktar ve cins olarak kayıt altına alınması ile ilgili işlemler tamamlanamamıştır. Ayrıca kayıt altına alınan taşınmazların sadece bir kısmı ilgili varlık hesaplarında kayıt altına alındığından kamu idareleri mali tablolarının taşınmazlar hakkında tam ve doğru bilgi sunması da sağlanamamıştır.

Bu durum nedeniyle Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in bazı maddeleri 03.06.2014 tarih 2014/6455 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile değiştirilmiştir.

Buna göre Yönetmelik'in değişik 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; "*taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.*" hükmü getirilmiştir.

Yine söz konusu 5 inci maddeye getirilen ek ikinci fıkrada da kayıt işlemlerinde esas alınacak değerleme kriterleri belirlenmiştir. Buna göre tapuda kayıtlı taşınmazlardan maliyeti belirli olanların maliyet bedeli, maliyet bedeli belirlenemeyenlerin rayiç değeri, bu iki değeri belli olmayanlar ile fıkrada sayılan diğer taşınmazların ise iz bedeli üzerinden kayıtlara alınması gerekmektedir.

Taşınmaz kayıtları bu şekilde yapıldıktan sonra bu kayıtlar muhasebe birimlerine gönderilerek ilgili varlık hesaplarına kaydedilmesi sağlanacaktır. Nitekim Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinde maddi duran varlıkların hesaba alınması ile ilgili işlemler ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Kamu idarelerince taşınmazların envanterinin yapılmasına tüm taşınmazların tespiti ile başlanması gerekmektedir. Ancak taşınmazın tapudaki kayıtları ile mevcut kullanım şeklinde farklılıklar olabilmektedir. Örneğin tapuda arsa olarak kayıtlı bir taşınmazın üzerine hizmet binası inşa edildiği halde kayıtlara bu durum yansımamış olabilmektedir. Tapu kayıtları ile mevcut kullanım şekillerinin uyumlu hale getirilmesi işlemi cins tashihi olarak nitelendirilmekte olup, bu işlem kamu idarelerinin başvurusu üzerine tapu idarelerince gerçekleştirilmektedir. Ancak burada imar ve iskân izni ile ilgili sorunların yanı sıra ciddi bir harç bedeli ödenmesi durumu ortaya çıkmaktadır. Harç bedeli ödenmesi konusunda kamuya bu kapsamda bir muafiyet sağlanmadığı için de bu zorunluluklar yerine getirilememektedir.

www.balioglu.net

Bu konudaki sorunun çözülebilmesi için Yönetmelik'in "Cins Tashihlerinin Yapılması" başlıklı 10 uncu maddesinin 1 inci fıkrasında aynen "*Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınır.*" hükmü getirilmiştir. Bu hükümle cins tashihi işlemleri tapu kayıtlarından bağımsız hale getirilmiş ve taşınmazların kamu idarelerince mevcut kullanım şekliyle kaydının yapılarak mali tablolarda gösterilmesine öncelik verilmiştir. Böylece kamu idarelerinin tapu kayıtları bakımından cins tashihi ile ilgili işlemleri daha sonra yapmalarına olanak sağlanmıştır.

Kamu taşınmazlarının kayda alınmasıyla ilgili kriterler bu şekilde olmakla birlikte yönetmelik değişikliğinin yürürlüğe girdiği 19.06.2014 ile tüm işlemlerin yerine getirilmesi için tanınan süre olan 31.12.2016 tarihine kadar olan geçiş sürecinde de idarelere yapılması gereken bazı görevler verilmiştir.

Buna göre söz konusu Yönetmelik'in "Mevcut Taşınmazların Kaydına İlişkin İşlemler" başlıklı Geçici 1 inci maddesi ile mevcut taşınmazların kaydında esas alınacak değerlerle ilgili geçici düzenlemeler yapılmıştır. Yapılan düzenlemede;

"*(1) Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması gereken taşınmazlar bu değerler üzerinden*

kayıtlara alınıncaya kadar emlak vergi değerleri üzerinden ve aşağıdaki şekilde kayıtlara alınır:

a) Taşınmazların fiili envanteri emlak vergi değerleri üzerinden kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince, mevcut kullanım şekilleri esas alınarak en geç 30/09/2014 tarihine kadar tamamlanır ve bu Yönetmelik ekinde yer alan formlara ve icmal cetvellerine kaydedilir.

b) Fiili envanteri yapılan taşınmazlara ait bilgiler muhasebe kayıtları yapılmak üzere ilgili muhasebe birimlerine verilir. Muhasebe birimleri, kayıtlı taşınmazları ilgili hesaplardan 01/10/2014 tarihi itibarıyla çıkarır ve aynı tarihte fiili envanter bilgileri üzerinden muhasebe kayıtlarını yapar.

(2)Yönetmeliğin 5 inci maddesine göre yapılması gereken işlemler 31/12/2016 tarihine kadar tamamlanır." denilmektedir.

Düzenleme ile ilgili ayrıntılı açıklamaya Muhasebat Genel Müdürlüğünün 25.07.2014 ve 16.09.2014 tarihinde yayınlanan "Taşınmaz Envanteri" konulu genel yazılarında yer verilse de birçok kamu idaresi tarafından 01.10.2014 tarihi itibariyle yapılması gereken işlemler yapılamamıştır.

www.balioglu.net

Sonuçta kamu idarelerince 31.12.2016 tarihine kadar tüm taşınmazların tespiti, mevcut kullanım şekliyle kayda alınması, maliyet, rayiç ya da iz bedellerinin tespiti ile muhasebe birimlerince ilgili varlık hesaplarına kayıt ve güncelleme işlemlerinin tamamlanması gerekmekte iken 17.03.2017 tarih ve 30010 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 06.02.2017 tarih ve 2017/9854 No.lu Bakanlar Kurulu Kararı ile mezkûr Yönetmelik'in geçici 1 inci maddesinin 2 inci fıkrasında yer alan 31.12.2016 ibaresi 31.12.2017 şeklinde değiştirilmiş ve 01.01.2018 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu madde metni "*(2) Yönetmeliğin 5 inci maddesine göre yapılması gereken işlemler 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanır.*" şeklinde olup, ek süre Yönetmelik'in sadece 5 inci maddesinde yer alan taşınmazların değer tespiti ile ilgili işlemler için verildiğinden taşınmazların mevcut kullanım şekliyle kayda alınması ve varlık hesaplarına kaydedilmesinin tamamlanmış olması gerekmektedir.

Yukarıda açıklanan ve 31.12.2020 tarihinde de halen yürürlükte olan Yönetmelik hükümleri uyarınca Antalya Büyükşehir Belediyesinde;

Mali Hizmetler Daire Başkanlığı muhasebe kayıtlarına toplam 5.511.583.433,01 TL tutarında taşınmaz kaydı yapıldığı, Emlak ve İstimlak Daire Başkanlığınca hazırlanan Taşınmaz İcmal Cetvelinde ise toplam 3.901.677.693,91 TL tutarında taşınmaz kaydının yer aldığı, dolayısı ile Mali Hizmetler Daire Başkanlığı muhasebe kayıtlarında bulunup Emlak ve İstimlak Daire Başkanlığı kayıtlarında yer almayan toplam 1.609.905.739,10 TL tutarındaki, uyumsuzluk nedeniyle taşınmazlar konusunda fiili durum ile kaydi durumun birbiri ile tutarsız olduğu, tespit edilmiştir.

Söz konusu uyumsuzluğun, harcama birimlerince yapılan hizmet binası, spor tesisi, teleferik, sosyal tesis gibi inşatların, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında takip edilip daha sonra 252 Binalar Hesabında Diğer alt kodu ile muhasebe kayıtlarına alınmasına rağmen ilgili harcama birimlerinin gerekli yazılı bildirimleri yapmaması nedeniyle Emlak ve İstimlak Daire Başkanlığı kayıtlarına alınmaması sonucu meydana geldiği düşünülmektedir.

Antalya Büyükşehir Belediyesi taşınmazlarına ait Emlak ve İstimlak Daire Başkanlığı kayıtları ile muhasebe kayıtları arasındaki söz konusu uyumsuzluk nedeniyle, 31.12.2020 tarihi itibari ile taşınmazların, envanterinin tamamlanmadığı, mevcut kullanım şekli ile ilgili cetvellere kaydının ve ilgili varlık hesaplarında gösterilmesinin sağlanmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda kamu idaresinin 2020 yılı kesin mizan ve bilançosunda yer alan 252 Binalar Hesabı, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve 500 Net Değer Hesabında yer alan tutarlarla ilgili uyumsuzluk durumu devam etmektedir.

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, idare tarafından gerekli taşınmaz envanter çalışmalarına başlanıldığı ve yılsonu itibariyle tamamlanarak kayıtlar arasındaki uyumsuzluğun giderileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak belirtilen kayıt işlemlerinin tamamlanmaması nedeniyle, 2020 yılı mali tablolarında 25 Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubu açısından tam, doğru ve güvenilir bilgi elde edilememesine sebebiyet verilmiştir.

BULGU 2: Belediye Tarafından Kamu Kurumlarına Yapılan Taşınmaz Tahsislerinin Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmemesi

Belediyenin muhtelif kamu kurumlarına tahsis ettiği 23 adet taşınmazın, Net Değer Hesabına kaydedilmek suretiyle muhasebe kayıtlarına alınmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde 250-Arazi ve Arsalar Hesabı 188 inci ve 189 uncu maddelerde açıklanmıştır. "Hesabın Niteliği" başlıklı 188 inci maddesinde; arazi ve arsalar hesabı, kamu idarelerinin her türlü arazi ve arsaları ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı; aynı Yönetmelik'in "Hesabın İşleyişi" başlıklı 189 uncu maddesinde hesaba ilişkin borç ve alacak kayıtları gösterilmiştir. Maddenin alacak kayıtlarının açıklandığı 5 inci fıkrasında; tahsise konu edilen arazi ve arsalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde 252-Binalar Hesabı 192'nci ve 193 üncü üncü maddelerde açıklanmıştır. "Hesabın Niteliği " başlıklı 192'nci maddesinde; Binalar hesabı, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı; aynı Yönetmelik'in "Hesabın İşleyişi" başlıklı 193 üncü üncü maddesinde hesaba ilişkin borç ve alacak kayıtları gösterilmiştir. Maddenin alacak kayıtlarının açıklandığı 7'nci fıkrasında; tahsise konu edilen binalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedileceği ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı 500-Net Değer Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Yapılan incelemede, Büyükşehir Belediyesinin diğer kurum ve kuruluşlara tahsis ettiği ve değeri 44.402.743,56 TL olan taşınmazların, Net Değer Hesabına kaydedilmek suretiyle muhasebe kayıtlarına alınmadığı ve 23 adet taşınmazın mali tablolarda takip edilemediği görülmüştür.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, idare tarafından gerekli işlemlerin başlatıldığı ifade edilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükmü gereği, belediyenin tahsis ettiği taşınmazları muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden Arazi ve Arsalar Hesabı ile Binalar Hesabına alacak ve Net Değer hesabına borç, ayrılmış amortisman tutarının Net Değer Hesabına Alacak, Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydetmesi gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

BULGU 1: Hurdaya Ayrılan Bazı Taşınırların Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında Muhasebeleştirilmemesi

İdarenin mülkiyetinde bulunan ve çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitirmiş olan maddi duran varlıklardan bazılarının, 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına aktarılmadığı, dolayısıyla bu duran varlıklar için daha önce ayrılmış olan amortisman tutarlarının da 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabında izlenmediği belirlenmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 253-Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı ve 255-Demirbaşlar Hesabının işleyişine ilişkin 195 ve 199 uncu maddelerinde; eskime veya ekonomik ömrünü tamamlama gibi nedenlerle maddi duran varlık olma vasfı ortadan kalkan ve kullanılma imkanı kalmayan varlıkların, kayıtlı değerleri üzerinden ilgili duran varlık hesabından düşülüp 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına; bu varlıklara ilişkin ayrılmış olan amortisman tutarlarının ise 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabından düşülüp 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabı'na aktarılması gerektiği belirtilmektedir.

www.balioglu.net

Ayrıca, aynı Yönetmelik'in elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklara ilişkin 224, 225 ve 228 inci maddelerine göre de; herhangi bir sebeple kullanılma olanağını kaybeden ve hurdaya ayrılmış olan bu varlıklar elden çıkarılıncaya kadar 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında, bu varlıklara ait amortisman tutarları ise 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

47 sıra numaralı Amortisman ve Tükenme Paylarına İlişkin Tebliğ'in "Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları" başlıklı 6'ncı maddesinin (7) numaralı fıkrasında ise; çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren amortismana tabi maddi duran varlıklardan 294 - Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlenmesine karar verilenlerin, amortismana tabi tutulmamış kısmının tamamının amortismana tabi tutulacağı ifade edilmiştir.

İdarenin 253-Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı ve 255-Demirbaşlar Hesabının incelenmesi neticesinde, ilgili hesaplarda eskime veya ekonomik ömrünü tamamlama gibi nedenlerle maddi duran varlık olma vasfı ortadan kalkan, kullanılma imkanı kalmayan ve ilgili hesaplardan çıkarılan varlıklardan bazılarının 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına kayıt edilmediği belirlenmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, idare tarafından gerekli işlemlerin başlatılacağı ifade edilmiştir.

Netice itibariyle ekonomik ömrü tamamlanan duran varlıklara ilişkin tutarların, yukarda yer verilen mevzuat hükümleri gereğince, idarenin envanterinden mevzuata uygun olarak çıkarılıncaya kadar, 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında takip edilmeleri ve bu varlıkların birikmiş amortisman tutarlarının ise 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına aktarılıp dönem sonunda %100 oranında amortismana tabi tutulmaları gerekmektedir.

BULGU 2: Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

İdarenin 2020 yılsonu itibari ile kiraya vermiş olduğu 42 adet taşınmazı bulunmasına rağmen söz konusu taşınmazlar 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı'nda izlenmemektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 402'nci maddesinde, nazım hesapların; varlık, kaynak, gelir ve gider hesaplarında izlenmeyen ve muhasebenin sadece bilgi verme görevi yüklediği işlemler ile idarenin muhasebe disiplini altında toplanması istenen işlemleri ve gelecekte doğması muhtemel hak ve yükümlülüklerin izlenmesi için kullanıldığı belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Anılan Yönetmelik'in "990 Kiraya verilen duran varlıklar hesabı" başlıklı 475 inci maddesinde; bu hesabın kurumun bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Bahse konu Yönetmelik'in 476'ncı maddesinde ise, söz konusu hesabın işleyişinden bahsedilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, idare tarafından gerekli işlemlerin başlatılacağı ifade edilmiştir.

Netice itibariyle kiraya verilen duran varlıklar kayıtlı değeri üzerinden 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabına borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilerek (bilanço dip notunda) mali tablolarda izlenmelidir.

BULGU 3: İş Avanslarında Mahsup Sürelerine Uyulmaması ve Faiz İşletilmemesi

Avans ve kredi açılmasında mahsup sürelerine uyulmadığı ve faiz yaptırımının uygulanmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Ön Ödeme" başlıklı 35 inci maddesi ile Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in "Ön Ödemelerde Mahsup Süresi ve Sorumluluk" başlıklı 11 inci maddesinde kısaca; Harcama yetkilisinin uygun görmesi ve karşılığı ödeneğin saklı tutulması kaydıyla, ivedi veya zorunlu giderler için avans vermek suretiyle ön ödeme yapılabileceği, maddenin devamında ise her mutemet ön ödemelerden harcadığı tutara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri, halinde avanslarda bir ay içinde muhasebe yetkilisine vermek ve artan tutarı iade etmekle yükümlü olduğu aksi halde süresi içerisinde mahsup edilmeyen avanslar hakkında 6183 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacağı ifade edilmiştir.

Öte yandan 25.12.2017 tarihli ve 55 sıra no.lu Muhasebat Genel Müdürlüğünün Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Genel Tebliğ'de; belirtilen sürede mahsup edilmeyen avansların, mahsup edilmesi gereken tarihten itibaren, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 51 inci maddesi hükmüne göre hesaplanacak gecikme zammı ile birlikte, anılan Kanun hükümlerine göre ilgili mutemetten tahsil edileceği belirtilmiştir.

Kamu idaresinin kayıtlarında yapılan incelemede, yukarıda yer verilen mevzuata aykırı olarak yasal süresinden sonra kapatılan avansların olduğu buna rağmen ilgili mutemetlerden, mahsup edilmesi gereken tarihten itibaren işletilmesi gereken gecikme zammının alınmadığı ve söz konusu yükümlülüğünü Kanunen geçerli bir mazereti olmaksızın yerine getirmeyen mutemetler hakkında, ayrıca tabi oldukları personel mevzuatının disiplin hükümlerine göre işlem yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, idare tarafından avans mahsup işlemlerinde gerekli özen gösterilerek, yönetmelikte belirtilen süre ve usullere uygun işlem yapılmasının sağlanacağı ifade edilmiştir.

Netice itibariyle avans mahsup işlemlerinde belirtilen mevzuat hükümlerine uyulması gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 4: Bütçe Emanetlerinin Kayda Alınış Sırasına Göre Ödenmemesi

Antalya Büyükşehir Belediyesinin 2020 yılı mali tabloları ve eki belgelerinin incelenmesinde, 320 Bütçe Emanetleri hesabına alınan tutarların hak sahiplerinin kayda alınış sırasına göre ödenmediği tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Ödenemeyen Giderler ve Bütçeleştirilmiş Borçlar" başlıklı 34 üncü üncü maddesinde; kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödeneceği, ancak, sırasıyla kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 320 no'lu "*Hesaba İlişkin İşlemler*" başlıklı 249 uncu maddesinin (b) bendine göre bütçe emanetine alınan tutarlardan gerek mali yıl içinde, gerekse yılı geçtikten sonra yapılacak ödemeler için muhasebe işlem fişi düzenlenir. Bütçe emanetlerine alınan tutarlar muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ilgililerine ödenir. Tutarın emanete alınması sırasında istihkak sahibine verilen veya istihkak sahibine verilemediği için muhasebe biriminde saklanan muhasebeleştirme belgesinin bir nüshası muhasebe işlem fişine bağlanır.

Emanete alınan tutar bir defada ödenemediği takdirde, daha sonra yapılacak ödemelere ilişkin fişe, ilk ödemeye ait fişin yevmiye tarih ve sayısı yazılmalı; söz konusu mevzuat hükümleri çerçevesinde nakit yetersizliği gibi nedenlerle ödenemeyip Bütçe Emanetleri hesabına alınan tutarlar ise, daha sonra hesaba alınış sırasına göre ödenmelidir. Dönem sonlarında emanet hesabındaki tutarlar, zamanaşımı süreleri gözetilerek, bu hesabın alt hesaplarına borç ve alacak kaydı yapılarak güncellenmeli; Malın veya hizmetin alındığı malî yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar talep edilmeyen bütçe emanetleri ise, bütçeye gelir kaydedilmelidir.

Ancak Antalya Büyükşehir Belediyesine ait mali tablolar ve eki belgelerin incelenmesinde; İdare tarafından Bütçe Emanetleri Hesabının mevzuatta öngördüğü şekilde çalıştırılmadığı ve bu hesaptaki tutarların emanete alınış sırasına göre ödenmediği tespit edilmiştir. Mevzuatta öngörülen sıralamaya riayet edilmemesi nedeniyle alacaklılar tarafından

www.balioglu.net

idareye karşı başlatılacak hukuki süreçler, idareyi icra harçları, mahkeme giderleri, faiz gibi ek külfetlere katlanma riskiyle karşı karşıya bırakabilecektir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, idare tarafından belirtilen hususlara azami özen gösterileceği ifade edilmiştir.

Netice itibariyle Bütçe Emanetleri hesaplarına alınan tutarların ilgililerine ödenmesinde, kayda alınış sırasının gözetilmesi ve bu sıralamaya göre ödemelerin yapılması gerekmektedir.

BULGU 5: Gelirlerin Tahsilat/Tahakkuk Oranlarının Düşük Olması

İdare, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'ndan kaynaklanan vergi gelirlerinin tahakkuku ve tahsilinde bazı sorunlar yaşamaktadır.

Bazı vergilerin tahakkuku yeterince yapılamazken, tahakkuku yapılan bazı vergilerin ise tahsil oranları düşük kalmaktadır. Belediyelerin öz gelirleri hizmetin kalitesi ve devamlılığı açısından çok önemlidir. Vergi gelirleri de öz gelirler içinde önemli bir paya sahiptir. Nitekim Onuncu Kalkınma Planında da yerel yönetimlerin mali imkânlarını güçlendirmek için kentsel taşınmazların değerlendirilmesi ve yerel yönetim öz gelirlerinin artırılması planlanmaktadır. Vergi gelirlerinin tahakkuk ve tahsilindeki sorunların çözümü öz gelirlerin artmasını sağlayacaktır.

www.balioglu.net

Belediye tarafından gelir tahakkukları 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu, VUK ve diğer alt mevzuat hükümlerine göre yapılmaktadır. İlçe belediyeleri ayrıca 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu gereği emlak vergisi toplamaya yetkilidir.

Tahsilat/tahakkuk oranı; idarelerce tahakkuk ettirilen gelirlerin ne kadarının tahsil edilip bütçe gelirine dönüştüğünü, dolayısıyla kamu idarelerinin tahsil kabiliyetini ölçen bir göstergedir. Bu oran, idarenin gelir performansına ilişkin bir ölçüt olarak kabul edilmektedir. İdeal olan, tahakkuk etmiş tüm gelirlerin tahsil edilebilmesidir. Yapılan incelemelerde belediye tarafından tahakkuk ettirilen ve önemli görülen bazı gelir kalemlerinde bu oranın çok düşük olduğu görülmüştür.

Tablo 9: Antalya Büyükşehir Belediyesindeki Bazı Gelirlerin Tahsilat/Tahakkuk Oranları

Türü	Tahakkuk (A)	Tahsilat (B)	Oran (B/A*100)
İlan ve Reklam Vergisi	62.035.774,71	16.531.561,87	26,65
İlan ve Reklam Gelirleri (Takma-Kaldırma)	17.783.304,65	4.554.325,20	25,61
İşgal Harcı	11.753.922,13	3.722.332,39	31,67
Özel Çöp ve Katı Atıkların Toplanması Ücreti	4.975.127,95	986.048,13	19,82
C-Plaka Tahditli Satış Geliri	8.992.643,40	1.560.237,93	17,35
Halk Otobüsleri Tahditli Satışı	4.714.240,31	1.023.708,44	21,72
Toplu Taşım Aracı Hatları Rotasyonlu Kullanım İzin Bedeli	1.553.453,06	296.391,15	19,08
Ecrimisil Gelirleri	11.117.963,84	1.178.869,96	10,6
Kira Gelirleri	71.032.814,02	21.463.150,30	30,22
Core Medya Kira Bedeli	5.407.572,37	1.909.417,35	35,31
Müze Giriş Ücretlerinden Alınan Paylar	621.773,68	91.662,14	14,74
Ortak Altyapı Hizmetleri İçin Diğer Kurumlar Tarafından Pay	4.523.152,67	1.620.667,47	35,83
İdari Para Cezaları	12.170.397,81	1.585.299,31	13,03
Vergi Cezaları	23.212.740,46	10.606.840,22	45,69
Diğer Çeşitli Taşınmaz Satış Gelirleri	227.726.557,31	5.504.004,41	2,42
TOPLAM	**467.621.438,37**	**72.634.516,27**	**15,53**

*Veriler 2020 yılına ait olup önceki yıllardan gelen devir tahakkukları dahildir.

Tahsilat kapasitesi belediyeler için en önemli finansal göstergelerden biridir. Çünkü beklenen gelirlerin tahsil edilememesi idarelerin finansal güçlükler ile karşılaşmalarına yol açabilecektir. Tablolardan ayrıntılı görüldüğü üzere seçilen gelir kalemlerinin toplam tahsilat/tahakkuk oranı %15,53 olarak gerçekleşmiştir. Tahakkuk/tahsilat oranlarının düşüklüğü, bu gelirlere ilişkin etkin bir gelir yönetiminin olmadığını göstermektedir.

Bazı gelir kalemlerinde tahsilat/tahakkuk oranının düşük olmasının sebepleri arasında; belediyelerin kendilerinden kaynaklanan sorunlar ile mevzuattan ve diğer kurumlardan kaynaklanan sorunlar gösterilebilir. Nispeten daha küçük bütçeli belediyelerde etkin bir icra biriminin olmayışı veya icra biriminin hiç olmayışı tahsilat işlemlerinin istenildiği gibi yapılamamasına yol açabilmektedir. Yapılan incelemelerde, belediyenin icra takip birimlerinden takipteki alacaklara ait dosya sayıları ve tutarları ile icra takip biriminde görev yapan personel sayıları bilgileri alınmıştır.

www.balioglu.net

Bu verilere göre; Antalya Büyükşehir Belediyesinde 13.056 adet takipli icra dosyası bulunmakta olup 2010 yılı öncesine ait herhangi bir icra takibi veya dosyası bulunmamaktadır. Anapara ve faizlerle birlikte bu dosyaların toplam tutarı 140.265.387,83 TL'dir. İcra birimindeki dosyaların takibi için ise sadece 4 personel (1 Şef, 3 Memur) bulunmaktadır. İcra biriminde çalışan nitelikli personel sayısının az olması sağlıklı bir icra takip sürecinin yürütülmesine engel olmaktadır.

Sonuç olarak; ilgili gelir kalemleri itibariyle tahsilat/tahakkuk oranlarında düşüklük olduğu açıktır. Bu orandaki düşüklük sürdürülebilir bir finansal yapının kurulmasında eksikliğe yol açmaktadır. Finansal olarak daha sağlam bir yapının kurulabilmesi için belediyelerin tahsil kapasitelerini yükseltmeye yönelik olarak personel sayısının yeterli hale getirilmesi, e-haciz ve e-tebligat yönteminin uygulanması gibi tüm araçların kullanılması, kurumlar arası veri paylaşımının sağlanması ve uygulayıcı personelin etkin eğitimi gibi unsurların bir bütün halinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

BULGU 6: İdare Bütçesinden Karşılanan Dağıtım Tesis Giderlerinin Elektrik Dağıtım Şirketinden Talep Edilmemesi

www.balioglu.net

Dağıtım şirketince yapılması gereken ancak enerji müsaadesi alınabilmesi için çeşitli nedenlerle idare bütçesinden karşılanan dağıtım tesis giderlerinin ilgili elektrik dağıtım şirketinden talep edilmediği, ayrıca söz konusu dağıtım tesislerinin elektrik dağıtım şirketine devredilmediği tespit edilmiştir.

Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği'nin 3 üncü üncü maddesinde, dağıtım tesisi, bağlantı hattı ve bağlantı noktasının tanımları yapılmış olup, Yönetmelik'in 15 inci maddesinde, bağlantı noktası dâhil olmak üzere bağlantı noktasından itibaren geri kalan hattın dağıtım tesisi olduğu açıkça hüküm altına alınmıştır.

Dolayısıyla alçak gerilim (AG) seviyesinden bağlı tüketiciler için enerjinin yapı bina giriş noktalarına kadar getirilmesi, orta gerilim (OG) seviyesinden bağlı tüketiciler için tüketim tesislerine ait şalt sahalarının (trafoların) bittiği noktadan sonraki nihayet direğine kadar getirilmesi dağıtım şirketlerinin sorumluluğundadır.

Dağıtım şirketinin, ihtiyaç sahibi kişi ve kurumların enerji talebini, meskûn mahal içinde ve meskûn mahal dışında farklı zaman dilimlerinde söz konusu Yönetmelik'in 10 uncu maddesine göre, AG şebekesi tesis edilmesi durumunda en fazla 6 ay içinde, OG şebekesi tesis edilmesi durumunda en fazla 18 ay içinde (trafo dâhil) karşılaması ve gerekli şebekeyi tesis ederek enerjiyi sağlaması gerekmektedir.

Bu durumda yukarıda belirtildiği üzere (meskûn mahal içinde veya dışında) enerjinin bina giriş noktalarına kadar getirilmesi dağıtım şirketlerinin sorumluluğunda olmakla beraber, aynı Yönetmelik'in 10/A maddesinin 4-c fıkrasında, dağıtım şirketi tarafından bildirilen sürenin uzun bulunması halinde Yönetmelik'in 21 inci maddesine göre gerekli yatırımın bağlantı başvurusu yapan gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılabileceği ifade edilmiştir.

Dağıtım şirketi ile başvuru sahibi arasında imzalanan tesis yapım sözleşmesine göre başvuru sahibince üstlenilip ödenen yatırım bedelininin dağıtım şirketince en fazla 12 eşit taksitle geri ödenmesi gerektiği ve geri ödemenin nasıl ve ne şekilde yapılacağı hususları Yönetmelik'in 21 inci maddesinde açıklanmıştır.

Öte yandan söz konusu Yönetmelik'in 10/B maddesinde, dağıtım tesislerin dağıtım şirketine ne zaman ve ne şekilde devredileceği de açıklanmıştır.

Aynı Yönetmelik'in Geçici 1 inci ve 2'nci maddelerinde ise bu Yönetmelik'in yayımı tarihinden önce gerçek veya tüzel kişiler tarafından yaptırılan trafo yatırımlarına ait işlemlerin nasıl yapılacağı da hüküm altına alınmıştır.

İdare binalarına tahsis edilmiş olan özel trafoların dağıtım şirketlerince devrinin kabuledilmediğinin ancak ortak kullanıma açılan trafolara ilişkin gerekli işlemlerin yapılacağının Büyükşehir Belediyesince beyan edilmesi nedeniyle bulgu konusu tespitin düzeltilip düzeltilmediğine ilişkin değerlendirme sonraki denetimlerde dikkate alınacaktır.

www.balioglu.net

Ancak, ilgili kamu binalarının hizmete açılmasının gecikmemesi için İdarece karşılanan enerji dağıtım şirketi uhdesindeki söz konusu yatırım tesis giderlerinin, trafolar ister ortak kullanıma açılsın isterse sadece idare binalarına tahsis edilmiş olsun, ilgili enerji dağıtım şirketinden yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereğince geri alınması gerekmektedir.

Bununla beraber söz konusu tesis ve trafoların bakımının yüksek maliyet, teknik donanım ve uzmanlık gerektirmesi nedeniyle bu tesislerin kaydi olarak da müştemilatı ile birlikte ilgili dağıtım şirketine devredilmesi gerektiği; ayrıca elektrik bağlantı talep yazısının, bina tamamlandıktan sonra değil, ihale öncesi yazılarak enerji bağlantı noktasının önceden belirlenmesi ve bu şekilde dağıtım şirketine gerekli yatırım ve tesisi yapabilmesi için zaman tanınması yerinde olacaktır.

BULGU 7: Müze Giriş Ücretlerinden Alınması Gereken Belediye Paylarının Takip ve Tahsilinin Yapılmaması

Antalya il sınırları içerisinde Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı olarak işletilen ören yerleri ile gerçek veya tüzel kişilerce işletilen kum heykel, balmumu, hayvan, deniz gibi tematik özel müzelere ait giriş ücretlerinin %5'inin 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun mükerrer 97'nci maddesine göre belediye payı olarak takip ve tahsilinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Müze giriş ücretleri ile madenlerden belediyelere pay" başlıklı mükerrer 97'nci maddesinin (a) fıkrasına göre, gerçek ve tüzelkişilerce işletilen her türlü müzenin giriş ücretlerinin % 5'inin belediye payı olarak tahsil edileceği belirtilmiştir.

Belediyenin 2020 yılı hesabı incelendiğinde, Kültür ve Turizm Bakanlığınca Antalya Büyükşehir Belediyesine Antalya ilindeki Bakanlığa bağlı 6 adet ücretli müze listesinin gönderildiği ve bu müzelerden elde edilen giriş ücretlerinin %5'inin belediye payı olarak aktarıldığı bildirilmiştir. Oysa Kültür ve Turizm Bakanlığı resmi internet adresinde (https://muze.gov.tr/muzeler) Antalya ilinde işletilen 27 adet müze ve ören yerine ait bilgiler ve giriş ücretleri listelenmiştir. Ayrıca Antalya ilinde gerçek ve tüzel kişilerce işletilen ücretli özel müzeler de bulunmaktadır. Bu nedenle Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı ören yerleri ile özel müzelerin giriş ücretlerinin %5'inin de belediye payı olarak takip ve tahsilinin yapılması gerekmektedir.

Hem 11.12.1991 tarihli ve E.1991/1456, K.1991/4138 sayılı hem de 04.02.1997 tarihli ve E.1995/2645, K.1997/363 sayılı Danıştay 9. Dairesinin kararlarında her türlü müze tabirinin kapalı yerler dışında eski eserleri ihtiva eden, özel koruma altına alınan, Kültür ve Turizm Bakanlığınca giriş ücretine tabi tutulan ören yerlerini de kapsadığı, dolayısı ile bu yerlerin giriş ücretlerinden de belediye payı ayrılması gerektiği ifade edilmiştir.

Dolayısıyla 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun mükerrer 97'nci maddesine göre Antalya il sınırları içerisinde Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı olarak işletilen 27 adet müze ve ören yeri ile gerçek ve tüzel kişilerce işletilen ücretli özel müzelere ait bilgilerin Kültür ve Turizm Bakanlığından alınarak ve il sınırlarında İdarece gerekli tespitler yapılarak, bu yerlere ait giriş ücretlerinin %5'inin belediye payı olarak takip ve tahsilinin yapılmasının uygun olacağına ilişkin 2019 yılındaki tespit ve değerlendirmeye Belediye katılarak bulguya istinaden ören yerlerine ait payları Kültür ve Turizm Bakanlığından 18.02.2020 tarihli resmi yazı ile talep

www.balioglu.net

etmiştir. Ancak Bakanlığın 20.02.2020 tarihli cevabi yazısından bu payların Belediyeye verilmeyeceği anlaşılmaktadır.

Diğer yandan Antalya il sınırları İçerisinde gerçek ve tüzel kişiler tarafından işletilen müzelerle ilgili olarak Bakanlıktan herhangi bir bilgi alınamamıştır. Bu hususun da ayrıca sorgulanması sonraki denetimlerde dikkate alınacaktır.

BULGU 8: Antalya Büyükşehir Belediyesi Tarafından Bazı Alanların İhalesiz Olarak Profesyonel Spor Kulübü Derneğine Verilmesi ve Protokolle Belirlenen Ücretlerin Tahsil Edilmemesi

a) Hafriyat Döküm Sahası ve Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi Olarak Kullanmak Üzere Orman Genel Müdürlüğünce Antalya Büyükşehir Belediyesine İzin Verilen Alanların Profesyonel Spor Kulübü Derneğine Verilmesi

1-Antalya ili tüm ilçelerinde oluşan, inşaat ve yıkıntı artıklarının III. Sınıf düzenli depolama tesisi ve geri kazanımı için Orman Genel Müdürlüğünün 03.08.2017 tarih ve 147 sayılı olurlarıyla Antalya ili Kepez ilçesi Kızıllı mevkii Asar serisi 183,203,204 numaralı bölmeler içinde bulunan 1.014.574,33 m2'lik alan 366.289,72 TL yıllık bedel karşılığında 20.03.2046 tarihine kadar Katı Atık Bertaraf ve Düzenli Depolama Tesisi olarak kullanılmak üzere Antalya Büyükşehir Belediyesine verilmiştir.

Antalya Büyükşehir Belediye meclisinin 15.09.2017 tarih ve 770 no.lu Kararı ile; 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun 7/m maddesi ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75 inci maddesi hükümlerine istinaden, söz konusu alanın, ilçelerde oluşacak atıkların bertaraf ve geri kazanımı yapılabileceği şekilde 20.03.2046 tarihine kadar işletilmesi için bünyesinde amatör spor kulübü barındıran Spor Kulübü Derneği ile Antalya Büyükşehir Belediyesi arasında protokol imzalanmak üzere genel sekreter yetkili kılınmıştır.

2-Yine Orman Genel Müdürlüğü'nün 20.03.2017 tarih ve 5 sayılı oluru ile "Rehabilite hazırlık maksatlı dolgu sahası" olarak kullanılmak üzere yukarıdaki alanın 224 no.lu bölgesi içinde kalan 40.267,5 m2'lik alan Antalya Büyükşehir Belediyesine verilmiştir. Bu alan Antalya Büyükşehir Belediye Meclisinin 14.04.2017 tarih ve 366 no.lu Kararı ile önceki alan için belirtilen gerekçe ve dayanaklarla, dernek tarafından Antalya Büyükşehir Belediyesine 1.025.000 TL+KDV bedelinin protokolün imzalanmasını müteakip 1 ay içerisinde ödenmek ve her yıl elde edilen cironun %10'unun ertesi yılın Şubat ayının 20'sine kadar Antalya Büyükşehir Belediyesine ödenmesi ile bizzat Spor Kulübü Derneği tarafından işletilmesi şartıyla,

www.balioglu.net

Büyükşehir Belediyesi ile Spor Kulübü Derneği arasında 20.03.2022 tarihine kadar protokol yapmak üzere genel sekretere yetki verilmiştir.

5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun "Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları" başlıklı 7'nci maddesinin "i" bendinde; Hafriyat toprağı, moloz, kum ve çakıl depolama alanlarını, odun ve kömür satış ve depolama sahalarını belirlemek, bunların taşınmasında çevre kirliliğine meydan vermeyecek tedbirler almak; büyükşehir katı atık yönetim plânını yapmak, yaptırmak; katı atıkların kaynakta toplanması ve aktarma istasyonuna kadar taşınması hariç katı atıkların ve hafriyatın yeniden değerlendirilmesi, depolanması ve bertaraf edilmesine ilişkin hizmetleri yerine getirmek, bu amaçla tesisler kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek; sanayi ve tıbbî atıklara ilişkin hizmetleri yürütmek, bunun için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek; deniz araçlarının atıklarını toplamak, toplatmak, arıtmak ve bununla ilgili gerekli düzenlemeleri yapmak ile yükümlü kılınmıştır.

Öte taraftan Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nin "Belediyelerin Görev ve Yetkileri" başlıklı 8 inci maddesinde; İl belediye mücavir alanı içerisinde il ve ilçe belediyeleri, büyük şehirlerde büyükşehir belediyeleri, büyükşehir belediyeleri dışında ise ilçe belediyelerinin hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıklarının toplanmasına ilişkin görev yetki ve sorumlulukları sayılmıştır.

Hafriyat ve inşaat atıklarının taşınması, depolanması ve imhası, bedeli belediye tarafından belirlenen gelir getirici bir faaliyettir. 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 1 inci maddesi hükmü gereğince, belediyelerin satım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülmesi gerekir.

Dolayısıyla belediyelerin hem görevli ve de yetkili olduğu ve aynı zamanda gelir getirici bir niteliği olan hafriyat ve katı atık bertaraf ve işletilmesi işinin, belediye tarafından yapılmayıp da başka birisi tarafından işlettirilmesi söz konusu olduğunda, bunun 2886 sayılı Kanun hükümlerine göre ihale edilmesi gerekmektedir.

Öte yandan yukarıda 1 inci sırada yazılı alanda 5 yıl içinde III. Sınıf düzenli depolama ve Geri Kazanım Tesisinin tamamlanarak işletmeye açılması ve 2046 yılına kadar işletilip Belediyeye devredilmesi söz konusu olup, bu işin 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun ve bu Kanun'un uygulama usul ve esaslarına ilişkin karar hükümlerince yaptırılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Meclis kararlarında 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun Büyükşehir Belediyesinin görev, yetki ve sorumluluklarının sayıldığı 7'nci maddesinin (m) fıkrasındaki "*gerektiğinde amatör spor kulüplerine nakdî yardım yapmak, malzeme vermek ve gerekli desteği sağlamak*" hükmü ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75 inci maddesinin (c) fıkrasında yer alan *"Diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerekir."* hükmü dayanak gösterilerek, bünyesinde amatör spor kulüpleri barındıran Spor Kulübü Derneği ile Antalya Büyükşehir Belediyesi arasında işletmek üzere protokol yapılmasına karar verildiği belirtilmiştir.

Öncelikle 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75/c maddesi ortak hizmet projesi ile ilgili olup, protokole konu olan işlerin bir ortak hizmet projesi olarak değerlendirilmesi mümkün değildir. Zira söz konusu protokollerin "Amaç" başlıklı 3 üncü üncü maddesinde aynen; *" buprotokolün amacı, protokol konusu sahanın 5216 sayılı kanunun 7/m maddesinde yer alan*

"...gerektiğinde amatör spor kulüplerine nakdi yardım yapmak, malzeme vermek ve gerekli desteği sağlamak," hükmü gereğince Büyükşehir Belediyesi görev, yetki ve sorumluluğundaki hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atık sahalarının tesis edilmesi, işletilmesi ve yönetiminin Spor Kulübü Derneğince yapılmasıdır." denilerek bu alanlara ait işletme hakkının devredilmesi tanımlanmıştır.

www.balioglu.net

5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun 7'nci maddesinin (m) fıkrasındaki "*gerektiğinde amatör spor kulüplerine nakdî yardım yapmak, malzeme vermek ve gerekli desteği sağlamak*" hükmü ise amatör spor kulüplerine bütçe imkânları ve belli limitler dâhilinde ayni, nakdi ve tesis yardımları ile bu kapsamdaki diğer destekler (başarılı sporculara ödül vermek vs.) şeklinde anlaşılması gerekmektedir.

İdare tarafından verilen cevapta bünyesinde amatör spor branşlarını bulunan Spor Kulübü Derneğine kullanım hakkının verildiğini belirtmiş ise de; belli Kanun hükümlerine göre yaptırılması gereken işlerin amatör spor kulüplerine bırakılmasının bu maddede belirtilen destekle bir ilgisinin olamayacağı açıktır.

En kısa sürede söz konusu dernek ile yapılan protokolün feshi ile 2886 sayılı Kanun'un yukarıda anılan hükümleri uyarınca işletme hakkının, bizzat Büyükşehir eliyle yürütülmeyecek ise ihaleye konu edilmesi sağlanmalıdır.

b) Protokolle Belirlenen Ücretlerin Tahsil Edilmemesi

Atıkların bertaraf ve geri kazanımı tesisinin işletilmesi üzerine yapılan protokolde derneğin yukarıda belirtilen kira (arazi izin bedeli+katma değer vergisi) tutarının %10 fazlasını protokolün imzalanmasını müteakiben (İmza Tarihi 21.09.2017); Her yıl Orman Genel Müdürlüğünce belirlenecek arazi izin bedellerinin %10 fazlasının da yılsonuna kadar (md:7/1); Antalya Büyükşehir Belediyesine ödeyeceği;

Ayrıca işletme süresince elde edilen cironun %10'nun bir sonraki yılın Şubat ayının 20'sine kadar Antalya Büyükşehir Belediyesine ödeneceği belirtilmiştir. (md=7/3)

Yine aynı protokolde, derneğin 5 yıl içerisinde protokol ekinde verilen avan projesine uygun olarak III. Sınıf düzenli depolama ve Geri Kazanım Tesisini tamamlayarak işletmeye açacağı hüküm altına alınmıştır. Bu kapsamda alınan bilgilerde tesisin henüz proje hazırlık aşamasında olduğu ve bu nedenle bu tesisle ilgili herhangi bir gelir tahsilatı olmadığı anlaşılmıştır.

www.balioglu.net

Rehabilite hazırlık maksatlı dolgu sahası olarak kullanılmak üzere düzenlenen protokolde, (Mad=7/1) protokolün imzalanmasını müteakip 1 ay içinde (İmza tarihi 25.04.2017) dernek tarafından yukarıda belirtilen bedelin Antalya Büyükşehir Belediyesine ödeneceği ifade edilmiş olmasına rağmen bugüne kadar herhangi bir tahsilat yapılmadığı görülmüştür.

Aynı protokolde işletme süresince her yıl elde edilecek cironun %10'unun ertesi yılın Şubat ayının 20'sine kadar belediyeye ödeneceği belirtilmiştir. (Md:7/3) Bu madde hükmüyle ilgili olarak 2017 yılı içerisinde bir gelir elde edilmediği belirtilmiştir. Alınan bilgilere göre 2017 yılında konuyla ilgili çalışmalar yapılmış (bilgi sistemi kurulması, ücret tarifesi, halka duyurulması vs.) olup faaliyet 2018 yılında başlamıştır.

İdarenin 2017, 2018, 2019 ve 2020 yılı muhasebe verilerinin incelenmesinde, yukarıda belirtilen sahalarla ilgili olarak Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından Antalya Orman Bölge Müdürlüğüne 2017, 2018 ve 2019 yıllarına ilişkin arazi izin bedelleri kapsamında KDV dâhil toplam 2.722.568,83 TL ödemede bulunulduğu, 2021 yılında ise 3.940.072,60 TL kira bedelinin ödendiği görülmüştür.

Spor Kulübü Derneği ile yapılan protokol kapsamında derneğe bırakılan bu alanlarla ilgili olarak, yine protokol hükümlerine göre dernek tarafından Antalya Büyükşehir Belediyesine gerekli ödemelerin yapılmadığı tespit edilmiştir. Şöyle ki; 2020 yılına ait olup

yapılan protokolün 7'nci maddesine göre Şubat ayının 20'sine kadar Antalya Büyükşehir Belediyesine ödenmesi gereken tutar için protokole aykırı biçimde son ödeme tarihi 31/12/2020 tarihine uzatılmış, buna rağmen işletmenin elde ettiği cironun %10'na denk gelen 859.097,09 TL ödenmemiştir. Bununla birlikte 2021 yılına ait olup son ödeme tarihi protokole göre 20/02/2021 olan 831.771,89 TL'lik ciro payı da zamanında ödenmemiştir. Dolayısıyla 2020 ve 2021 yıllarına ait vadesi geçen toplam 1.690.868,98 TL ciro payı olduğu görülmüştür.

Bulgunun ikinci bendinde belirtilen ve tahsil edilemeyen tutarların tahsil edilmesi için idare tarafından gerekli işlemlerin başlatıldığı belirtilmiş olmakla birlikte bu husus, izleyen yıl denetimlerinde dikkate alınacaktır.

İcra takip işlemlerinin başlatılıp başlatılmayacağı konusu sonraki denetimlerde dikkate alınacaktır.

BULGU 9: Antalya Su ve Atıksu İdaresine Atık Tesisi Olarak Tahsis Edilmiş Olan Alana Futbol Sahası Yapılması

www.balioglu.net

İdarenin bağlı, müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğine haiz bir kuruluşu olan Antalya Su ve Atıksu İdaresi (ASAT) Genel Müdürlüğüne, Orman Genel Müdürlüğü tarafından tahsis edilen alana tahsis amacına aykırı olarak belediye bütçesinden harcama yapıldığı görülmüştür.

Orman Genel Müdürlüğü tarafından 19.08.2015 tarihinde alınan Kesin İzin Taahhüt Senedi ile 03.02.2016-15.09.2054 tarihleri arasında Atıksu Tesisi (Güzeloba-Lara Kanalizasyon ve Teknik Altyapı Alanı) olarak kullanılması amacıyla ASAT Genel Müdürlüğüne tahsis edilmiştir. Söz konusu izin belgesinin 2'nci maddesinde; *"İzin sahibi, izin sahasını izin veriliş maksadı dışında kullanamaz, izin dosyasında mevcut ve izne konu projedeki tesisler dışında tesis yapamaz, her ne sebeple olursa olsun yapılacak plan tadilatı ve ek tesisler için izin almak, vaziyet/imar planına uymak… zorundadır."* denilmiştir.

Antalya Büyükşehir Belediyesinin ihale dosyalarında yapılan incelemede yukarıdaki Kesin İzin Taahhüt Senedine istinaden Orman Genel Müdürlüğü tarafından ASAT Genel Müdürlüğüne Atıksu Tesisi olarak tahsis edilen alana ASAT Spor Kulübü Derneğinin kullanımına bırakılmak amacıyla üç adet futbol sahası yapılması için Park ve Bahçeler Daire Başkanlığı tarafından 25.01.2019 tarihli onay belgesi ile 33.900 metrekare hazır rulo çim imalatı, Fen İşleri Daire Başkanlığı tarafından ise 26.11.2108 tarihinde yapılan sözleşme ile alanın aydınlatılması imalatının yapıldığı bu işler için toplam 1.855.066,19 TL tutarında harcamada bulunulduğu anlaşılmıştır.

ASAT Genel Müdürlüğü her ne kadar Antalya Büyükşehir Belediyesinin bağlı kuruluşu olsa da müstakil bütçesi olan ve kamu tüzel kişiliğine haiz bir kuruluştur. İdare tarafından sunulan belgeler üzerinde yapılan incelemede alan ASAT Genel Müdürlüğüne tahsis edilmiş ve Spor Kulübü Derneği ile ASAT Genel Müdürlüğü arasında protokol imzalandığı görülmüştür. Dolayısıyla bu alanla ilgili belediyenin herhangi bir tasarrufu bulunmamaktadır.

Diğer yandan futbol sahaları üzerinde yapılan incelemede futbol sahasının yapıldıktan sonra hiçbir kulüp tarafından kullanılmadığı, sahanın birçok yerinde yabani otların bulunduğu kısacası bakımsız ve atıl kaldığı, bu durumun halen devam ettiği görülmüştür.

Sonuç olarak idare tarafından verilen cevapta gerekli hassasiyet gösterileceği belirtilmiş ise de; belediye bütçesinden ASAT Genel Müdürlüğünün kullanımında olan alana tahsis konusuna aykırı şekilde futbol sahası ve aydınlatma direği yapılması işi için 1.855.066,19 TL tutarında harcama yapıldığı ve bu alanın 2019 yılından bu yana atıl kaldığı görülmüştür.

BULGU 10: Atatürk Parkındaki İşletmelerin Kira Gelir Tahsilatına İlişkin Takibin Yapılmaması

www.balioglu.net

Belediye tarafından Atatürk parkı içerisinde bulunan işletme ünitelerinin kiralama dosyaları ve kira gelirlerine ilişkin yapılan incelemede kirasını vadesinde ödemeyen işletmeler için herhangi bir işlem yapılmadığı görülmüştür.

İdare tarafından hazırlanan "Kira süresi, Kira Bedeli ve Ödeme Planı" başlıklı Kira Şartnamesinin 17'nci ve Kira Sözleşmesinin 4 üncü üncü maddesinde; Kiracının ilk yıl kira bedelini ve katılım payını taksitle ödemeyi tercih etmesi halinde birinci yıl kira bedelinin dörtte bir peşin kalan kısmı üçer aylık periyodlar halinde 3 (üç) eşit taksitte peşin olarak ödeneceği ve takip eden yıllarda ise kira ve katılım payı bedelleri üçer aylık periyodlar halinde 4 (dört) eşit taksitte peşin olarak ödeneceği belirtilmiştir.

Kira Şartnamesinin "Sözleşmenin Sona Ermesi" başlıklı 19 uncu maddesinde ise; Üst üste iki taksitin vadesinde ödenmemesi hallerinde kira sözleşmesi, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun (DİK) 62'nci maddesine göre tebligat yapmaya gerek kalmaksızın idarece feshedileceği, kesin teminatı gelir kaydedileceği ve sözleşmenin feshedildiği tarihten sonraki döneme ilişkin varsa kira bedeli öncelikle kiracıdan alınacak tazminattan mahsup edileceği,

Kiracı kira süresinin bitiminde derhal, sözleşmenin feshi halinde ise, tebligatı müteakip on beş gün içinde taşınmazı tahliye etmek zorunda olduğu, kiracının kiralananı rızaen tahliye

etmemesi halinde, 2886 sayılı DİK'in 75 inci maddesine göre kiracı tahliye edileceği ifade edilmiştir.

İdarenin kira gelirlerinin tahakkuk ve tahsilatına ilişkin yapmış olduğu kayıtların incelenmesi neticesinde, Atatürk parkında bulunan işletmelerden 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarına ait tahsil edilemeyen kira geliri olduğu anlaşılmış, ancak sözleşmenin feshi ve işletme ünitelerinin tasfiyesi için yukarıda yer alan mevzuat ve sözleşme hükümlerine aykırı olarak idarece herhangi bir işlem yapılmadığı ayrıca işletmelerden olan alacakların tahsilatı için icra takip işlemlerinin başlatılmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak idare tarafından uzun süredir tahsil edilemeyen kira gelirleri için Kanun, şartname ve sözleşmede yer verilen cezai hükümlerin uygulanması, alacakların tahsilatı için de icra takip işlemlerinin başlatılması gerektiği düşünülmektedir.

Bulgu konusu tespite ilişkin olarak; İdare tarafından Atatürk parkında bulunan 13 adet işletmenin geçmiş yıllara ait borçlarının tamamı olan 11.094.712,29 TL'lik kısmın yapılandırma kapsamına alındığı, 2021 yılına ait olup yapılandırma kapsamında olmayan 1.676.685,08 TL'lik güncel kira borçlarının ise işletmeler tarafından 2021 yılında 4 eşit taksitte ödeneceği, taksitlerinin zamanında ödenip ödenmeyeceğinin takip edileceği ifade edilmiştir. Söz konusu hususa ilişkin gerekli takibatın yapılıp yapılmadığı ve icra işlemlerinin başlatılıp başlatılmayacağı hususları sonraki denetimlerde dikkate alınacaktır.

BULGU 11: Türkiye Belediyeler Birliğine Aktarılan Payların Kamu İdareleri Payları Hesabında Muhasebeleştirilmemesi

Türkiye Belediyeler Birliğine aktarılan paylar 363 Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenilmeden doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun Birliğin gelirleri başlıklı 15 inci maddesinin birinci fıkrasının a bendinde; birliğin gelirlerinin birlik üyelerinin, birliğin kuruluş ve faaliyet giderlerine katılma paylarından oluştuğu belirtilmiştir. Türkiye Belediyeler Birliği Tüzüğünde ise birlik meclisince belirlenecek oranda üyelik aidatının alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 363 Kamu İdareleri Payları Hesabına ilişkin Hesabın niteliği başlıklı 276'ncı maddesinde; bu hesabın, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere

www.balioglu.net

hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Aynı Yönetmelik'in Hesabın işleyişi başlıklı 277'nci maddesinde ise; Bütçe geliri olarak tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların bir taraftan 363 Kamu İdareleri Payları Hesabına alacak, 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan 835- Gider Yansıtma Hesabına alacak, 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir. Ayrıca 363 Kamu İdareleri Payları Hesabında kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben ödenen tutarların 363 Kamu İdareleri Payları Hesabın borç, 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

2020 yılında Türkiye Belediyeler Birliğine 2.980.569,92 TL tutarında pay aktarılmış ancak aktarılan bu pay 363 Kamu İdareleri Payları Hesabına kaydedilmeden doğrudan 630 Giderler Hesabına kaydedilerek giderleştirilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, idare tarafından gerekli işlemlerin başlatılacağı ifade edilmiştir.

Türkiye Belediyeler Birliğine aktarılacak paylar için 363 Kamu İdareleri Payları Hesabının kullanılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 12: Kuruma Ait Vadeli ve Vadesiz Mevduatların Özel Bankalarda Tutulması

Kuruma ait mali kaynaklardan 236.622.827,16 TL tutarının mevzuata aykırı biçimde özel bankalara ait hesaplarda işlem gördüğü tespit edilmiştir.

4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 12 ve 16 ncı maddelerine dayanılarak hazırlanmış Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği (2019)' nin *"Uygulama Ve Kullanılacak Araçlar"* başlıklı 5 inci maddesinde aynen:

"....

(2) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri dışındaki kurumlar kendi bütçeleri veya tasarrufları altında bulunan her türlü mali kaynaklarını kamu sermayeli bankalarda açtıracakları hesaplarda aşağıdaki araçları kullanarak değerlendirmekle yükümlüdür:

a) TL cinsi vadesiz ve/veya vadeli mevduat ile özel cari hesap ve/veya katılma hesabı,

b) Gerekli görülmesi halinde ve ihtiyaçları ölçüsünde döviz cinsi ödemeleri için vadeli ve/veya vadesiz mevduat ile özel cari hesap ve/veya katılma hesabı,

....

(3) ....

kurumlar; faaliyetleri kapsamında yaptıracakları tahsilat ve ödeme işlemleri için yurt içinde yerleşik diğer bankaları, Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.'yi ve yurt içinde yerleşik bankalar aracılığıyla olmak koşuluyla ödeme kuruluşlarını ve elektronik para kuruluşlarını da kullanabilir. Ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşları, kamu kurumları adına tahsil ettikleri tutarları anlaşma yaptıkları yurt içinde yerleşik bankalarda ilgili kamu kurumu adına açılacak hesaplara işlem yapılan gün içerisinde aktarmak zorundadır. Gerçekleştirilen tahsilat tutarlarının, özel kanunların verdiği yetki kapsamında yapılan düzenlemelerde yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla takip eden iş günü içinde, yurt içinde yerleşik tüm bankalar aracılığıyla kredi kartları ile yapılan tahsilatın ise azami 20 gün içerisinde ilgili kurumun kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılması zorunludur.''

*''Sorumluluk'' başlı*klı 9'ncu maddesinde;

''MADDE 9 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında yer alan kurum yetkilileri ve muhasebe yetkilileri bu Yönetmelik hükümlerini yerine getirmekle yükümlü olup bu Yönetmelik hükümlerine aykırılık sebebi ile ortaya çıkabilecek zararlardan şahsen ve müteselsilen sorumludur.''

''Yaptırım'' başlıklı 10 uncu maddesinde*;*

''MADDE 10 – (1) Kamu kaynaklarının bu Yönetmelik hükümlerine aykırı şekilde değerlendirilmesinden elde edildiği tespit edilen nemalar genel bütçeye gelir kaydedilir."

hükümleri yer almaktadır.

2020 yılı bilançosu ve kesin mizanında yer alan bilgilere göre belediyenin 52.076.827,16 TL'si vadesiz mevduat ve 184.546.000 TL'si vadeli mevduat olmak üzere toplam 236.622.827,16 TL tutarında özel bankalarda açılmış olan hesaplarda mevduatı olduğu belirlenmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, idare bazı özel bankalardan alınan kredilere karşılık maliye payının teminat olarak gösterildiğini ayrıca yıl içerisindeki ödemelere hazırlık için vadeli mevduatlardaki tutarın bloke edildiğini ve yukarıda belirtilen tutarın yarısından fazlasının 2021 Ocak ayı ödemelerini kapsadığını ifade etmiştir.

www.balioglu.net

Netice itibariyle, idare açıkladığı gerekçeler sebebiyle vadeli ve vadesiz mevduatlarını özel bankalarda açılmış hesaplarda izlediğini belirtmiş olsa da yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre belediyelerin her türlü mali kaynaklarını kamu sermayeli bankalarda değerlendirmeleri gerekmektedir.

BULGU 13: Vergi Usul Kanunu'na ve Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a Göre İzlenmesi Gereken Yasal Süreçlerin Yerine Getirilmemesi

Mahalli idareler, alacaklarının tarh, tebliğ ve tahakkuk işlemlerini Vergi Usul Kanunu (VUK), takip ve tahsil işlemlerini ise AATUHK hükümleri doğrultusunda yapmak zorundadır.

AATUHK'nin sırasıyla 37, 55, 54, 60, 62, 64, 84, 90, 75, 76, 111, 114 ve 115 inci maddelerinde tahsilata ilişkin olarak idarelerin izlemesi gereken kanuni süreçler anlatılmıştır. Bu maddelerde özetle şu hususlar hüküm altına alınmıştır:

Öncelikle amme borçlusuna bir *"ihbarname"* düzenlenir ve ihbarname tebliğ edildikten sonra 1 ay içinde ödeme yapılması istenir. Buna rağmen ödeme yapılmazsa borçluya 15 gün içinde borçlarını ödemesi veya mal bildiriminde bulunması için bir *"ödeme emri"* düzenlenerek tebliğ edilir. Düzenlenen ödeme emrinde kişiye, borcunu zamanında ödemez veya mal bildiriminde bulunmazsa borcunun cebren tahsil edileceği ve mal bildiriminde bulununcaya kadar 3 ayı geçmemek üzere hapis ile cezalandırılacağı, mal bildirimini gerçeğe aykırı surette yaptığı takdirde ise 3 aydan 1 yıla kadar hapis ile cezalandırılacağı bildirilir.

Ödeme emri üzerine hala ödeme yapılmamış ise *"haciz varakası"* düzenlenerek haciz işlemlerine başlanır. Bu kapsamda *"mal varlığı araştırması"* yapılır. Yapılan mal varlığı araştırmaları sonucunda adına trafik veya tapu sicil müdürlüklerinde araç ve/veya taşınmaz varlık tespit edilen yükümlüler hakkında, Kanun'un 84 ve 90 ıncı maddeleri uyarınca *"satış işlemleri"*nin başlatılması zorunludur. Haczedilen menkul malların toplamda 93 gün içinde satış işlemlerinin başlatılması gerekirken, haczedilen gayrimenkullerin satışına başlanabilmesi için satış komisyonunun kurulması ve satış işlemlerinin bu komisyona havale edilmesi Kanun'un emredici hükmüdür.

Ancak yapılan mal varlığı araştırması sonucu, borçlunun mal varlığının olmadığının tespiti veya haczedilen malların alacağı karşılayamayacağının kesin olarak anlaşılması halinde borçlu aciz halinde sayılır. Bu durumda bir *"aciz vesikası"* düzenlenerek borçlunun mali durumunun zamanaşımı süresi içinde devamlı takip edilmesi gerekmektedir. Aciz Vesikası, 6183 sayılı AATUHK'nın 75 inci maddesinde düzenlenen *"aciz fişi*"nin İcra ve İflas

www.balioglu.net

Kanunu'ndaki karşılığıdır. Bununla, borçlu için yirmi yıl süreyle zamanaşımı işlemez (durur). Yani borç, yirmi yıl geçince zamanaşımına uğrar.

Yapılan tüm bu işlemler neticesinde hala borçlu borcunu ödemiyor veya borçluya ulaşılamıyorsa artık idarenin yapması gereken, AATUHK'nun 110 ila 114 üncü maddelerde yazılı suçlar için alacaklı amme idaresinin o mahaldeki en büyük memuru (illerde vali, ilçelerde kaymakam) tarafından *"cumhuriyet savcılığına ihbar"* yükümlülüğünü yerine getirip bu alacakların artık Cumhuriyet Savcılığı tarafından takibini sağlamaktır.

AATUHK kapsamında takip edilecek olan bütün alacaklar için ödeme emri düzenlemek zorunludur. Aksi takdirde ödeme emri ile istenmeyen ve kesinleşmeyen bir kamu alacağının ilgilisinden cebri icra yolu ile tahsili hukuken mümkün olamayacaktır. Ödeme emrinin kesinleşmesi ile cebri icra işlemlerine başlanması için ise haciz varakasının düzenlenmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte Kanun'da öngörülen satış işlemlerine zamanında başlanmaması ve komisyon kurulmaması halinde yapılan hacizler düşecektir. Haczin düşmesi ve zamanında kamu alacağının tahsil edilmemesi halinde ise idari, mali ve cezai yaptırımlar söz konusu olacaktır.

www.balioglu.net

Yapılan incelemelerde, belediyeler tarafından sırasıyla yapılması gereken ve yukarıda ayrıntılı olarak belirtilen işlemler arasındaki zaman diliminin çok açıldığı, bazılarının hiç yapılmadığı ve önceki yıllardan devrederek gelen alacaklara ilişkin süreçlerin sağlıklı bir şekilde takip edilmemesi sebebiyle gelir kaybına neden olunduğu görülmüştür.

İdare tarafından tahsil edilmesi gereken belediye alacaklarına ilişkin yukarıda bahsi geçen kanuni süreçlerin yerine getirilmesi için borcunu ödemeyen kişiler hakkında borcun ödenmesi ve yasal işlemlerin başlatılabilmesini teminen *"ödeme emirlerinin"* mali hizmetler birimlerince zamanında düzenlenmediği ve bu borçluların icra bürosuna havale edilmediği görülmüştür.

İnceleme yapılan idarede şu ana kadar yapılmış herhangi bir menkul veya gayrimenkul satışına rastlanmamıştır. Yapılan malvarlığı araştırmaları sonucunda adına trafik veya tapu sicil müdürlüklerinde araç/taşınmaz varlık tespit edilen borçlular hakkında herhangi bir satış işlemine başlanmadığı, trafik tecil bürosunda haciz şerhi düzenlenen araçlara ilişkin herhangi bir yakalama işlemi yapılmadığı, haczedilen gayrimenkullerin satış işlemine başlanması için satış komisyonları kurulmadığı görülmüştür.

Yapılan malvarlığı araştırmaları sonucunda adına herhangi bir mal varlığı bulunmayan borçluların sicil dosyalarına aciz belgelerinin düzenlenerek konmadığı, ilgili kanunlarında öngörülen zamanaşımı süreleri içinde kabul edilebilir zamanlarda tekrar mal varlığı araştırmalarının yapılmadığı görülmüştür.

İnceleme yapılan idarede, AATUHK'nin 115 inci maddesine göre Cumhuriyet Savcılığına bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmediği, dolayısıyla idare tarafından belli bir aşamaya kadar getirilen belediye alacaklarının takibinin tamamlanamadığı, bu nedenle belediye gelirlerinden bazı kalemlerin tahsilat/tahakkuk oranlarının düşük seviyelerde kaldığı görülmüştür.

Vergilendirme sürecinde İdareden kaynaklı usule ilişkin eksiklikler nedeniyle Belediye aleyhine açılacak davaların kaybedileceği gerçeği neticesinde, kaybedilecek bu davalar ile ilgili olarak belediyelerin bu kez *"vekâlet ücreti"*, *"yargılama gideri"*, *"harçlar"* ve *"dosyada yapılan diğer masraflar"* gibi kalemleri ödemek zorunda kalacağı açıktır.

Dolayısıyla, yukarıda ayrıntılı olarak belirtilen usul işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yerine getirilmesi hususunda, dikkat ve özenin gösterilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 14: Bazı Kişi veya Grupların Hak Etmedikleri Halde Toplu Taşıma Araçlarından Ücretsiz veya İndirimli Olarak Yararlandırılması

4736 sayılı Kanun'da veya özel Kanunlarında sayılmayan bazı kişi veya grupların meclis kararları veya ulaşım koordinasyon merkezi (UKOME) genel kurul kararları ile toplu taşıma araçlarından ücretsiz veya indirimli olarak yararlandırıldığı tespit edilmiştir.

4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 1 inci maddesinin 1 inci fıkrasında belirtilen kamu kurum ve kuruluşlarınca üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmayacağı hükmü yer almakta birlikte 1 inci maddenin diğer fıkralarında ise istisnalara yer verilmiş ve hangi kişi veya gruplara ücretsiz veya indirimli tarifelerin uygulanacağı açıkça belirlenmiştir. Ayrıca bazı özel Kanunlarda da bazı kişi veya gruplara ücretsiz veya indirimli tarifelerin uygulanacağı yönünde düzenlemeler bulunmaktadır.

Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından her ne kadar 04.11.2020 tarih ve 2020/11-446 sayılı UKOME Genel Kurul Kararı ile mevzuata aykırı biçimde bazı kişi ve gruplara

tanınan ücretsiz ve indirimli tarifelerin yer aldığı 02.04.2015 tarih ve 2015/04-150 (1-3) sayılı UKOME Genel Kurulu Kararı iptal edilmişse de yeni alınan UKOME Genel Kurul Kararı'nda hala mevzuatta yer alamayan ancak indirimli ve ücretsiz ulaşım hakkından yararlanan iki grubun olduğu görülmüştür.

Bunlardan birinci grubu muhtarlar oluşturmakta ve Antalya Büyükşehir Belediyesinin 14.07.2020 tarih ve 344 sayılı Meclis Kararı'na istinaden toplu taşımadan ücretsiz yararlanmaktadır. İkinci grubu ise havalimanı personelleri oluşturmakta ve yine Belediye Meclisinin 09.08.2012 tarih ve 2012/08-427 sayılı Kararı'na dayanarak çift bilet tarifesi yerine tek bilet tarifesinden faydalanmaktadırlar.

Dolayısıyla, gerek 4736 sayılı Kanun'da gerekse Özel Kanunlarında sayılan kişi veya gruplar dışında Meclis kararı veya UKOME Genel Kurul Kararı ile tarifelerin kapsamı genişletilemeyeceğinden Kanun'da sayılmayan kişi veya gruplara verilen ücretsiz veya indirimli kartların iptal edilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 15: İşçilere Yılda 270 Saatten Fazla Çalışma Yaptırılması

İşçilere bir yılda 270 saatten fazla çalışma yaptırıldığı görülmüştür.

4857 sayılı İş Kanunu'nun "Çalışma süresi" başlıklı 63 üncü üncü maddesinin ikinci fıkrasında, "*Tarafların anlaşması ile haftalık normal çalışma süresi, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine, günde onbir saati aşmamak koşulu ile farklı şekilde dağıtılabilir. Bu halde, iki aylık süre içinde işçinin haftalık ortalama çalışma süresi, normal haftalık çalışma süresini aşamaz. Denkleştirme süresi toplu iş sözleşmeleri ile dört aya kadar artırılabilir. ",* üçüncü fıkrasında, *"Çalışma sürelerinin yukarıdaki esaslar çerçevesinde uygulama şekilleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir*.", aynı Kanun'un "Fazla çalışma ücreti" başlıklı 41 inci maddesinin sekizinci fıkrasında, *"Fazla çalışma süresinin toplamı bir yılda ikiyüzyetmiş saatten fazla olamaz*.", onbirinci fıkrasında, *"Fazla çalışma ve fazla sürelerle çalışmaların ne şekilde uygulanacağı çıkarılacak yönetmelikte gösterilir. ",* düzenlemeleri yapılmış ve "İşin düzenlenmesine ilişkin hükümlere aykırılık" başlıklı 104 üncü üncü maddesinde de, Kanun'un 63 üncü üncü maddesinde ve Yönetmelikte belirlenen çalışma sürelerine aykırı olarak işçilerini çalıştıran işveren veya işveren vekiline 2.809,00TL idari para cezası verileceği belirtilmiştir. 06.04.2004 gün ve 25425 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İş Kanunu'na İlişkin Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Yönetmeliği'nin "Fazla Çalışmada Sınır" başlıklı 5 inci maddesinde,

"Fazla çalışma süresinin toplamı bir yılda ikiyüzyetmiş saatten fazla olamaz. Bu süre sınırı, işyerlerine veya yürütülen işlere değil, işçilerin şahıslarına ilişkindir.

Fazla çalışma veya fazla sürelerle çalışma sürelerinin hesabında yarım saatten az olan süreler yarım saat, yarım saati aşan süreler ise bir saat sayılır. " denilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre İdare ikiyüzyetmiş saatin aşılmaması için gerekli tedbirleri almalıdır. Yapılan incelemede bazı işçilerin fazla mesai yönünden ikiyüzyetmiş saati aştıkları belirlenmiştir.

İdari para cezasına muhatap olmamak ve Kanuna aykırı hareket etmemek amacıyla söz konusu düzenlemeler uyarınca işçilere bir yılda ikiyüzyetmiş saatten fazla çalışma yaptırılmamalıdır.

BULGU 16: İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanunun Öngördüğü Şekilde Kullandırılmaması

www.balioglu.net

2020 yılı incelemelerinde işçilerin yıllık izinlerinin kanuna uygun şekilde kullandırılmadığı görülmüştür.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53 üncü üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği, 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53 üncü üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu, 59 uncu maddesinde iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği, 60 ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık izninin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şekli Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle gösterileceği belirtilmiştir.

03.03.2004 tarih ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de Kanuna paralel bir şekilde yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır.

Ayrıca 4857 sayılı Kanun'un *"Yıllık ücretli izin hükümlerine aykırılık"* başlıklı 103 üncü üncü maddesinde 59 uncu madde gereğince hak edilmiş izni kullanmadan iş akdinin sona

ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya 60 ıncı maddede belirtilen Yönetmelik'in esas ve usullerine aykırı olarak izni kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için ikiyüzdoksanbeş Türk Lirası idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer alan düzenlemelere göre işçiler yıllık izin haklarından feragat edemezler. İşçilerin emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları ücrete dönüşmektedir. Yıllık izin karşılığı yapılacak olan bu ücret ödemesi de işçinin son ücreti üzerinden olacağı için işçinin eline çok yüksek miktarlarda ücret geçebilmektedir. Bu uygulama da işçilerin yıllık izinlerini kullanmaktan ziyade son ücretleri üzerinden karşılığını almalarına neden olmaktadır. Ancak bu durum idareler adına daha fazla külfet getirici bir durum olabilmektedir. Zira anayasal bir hak olan yıllık izinlerin kullandırılmaması durumunda idareler 4857 sayılı İş Kanunu'nun 103 üncü üncü maddesi gereğince idari para cezası ile karşı karşıya kalabilecektir. Ayrıca biriken yıllık izin sürelerinin ücrete dönüşmesi halinde idare açısından çok yüksek miktarlarda ödeme yapma durumu ortaya çıkacaktır.

www.balioglu.net

Yapılan inceleme sonucunda kurum bünyesinde çalışan 344 işçinin toplam 46568 gün kullanılmamış yıllık izni bulunmaktadır. Hem mevzuata uygunluk açısından hem de Belediyeye ek mali külfet getirmemesi amacıyla yıllık izinlerin kullandırılması gerekmektedir.

BULGU 17: Taşınmaz Kira Sözleşmelerinin Noter Tasdikli Olmaması

Belediyenin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre ihale ile verdiği taşınmazlara ait kira sözleşmelerinin noterlikte tescil ettirilmediği görülmüştür.

2886 sayılı Kanun'un *"Sözleşme yapılmasında müteahhit veya müşterinin görev ve sorumluluğu*" başlıklı 57'nci maddesinin birinci fıkrasında, *"Sözleşme yapılması gerekli olan hallerde müteahhit veya müşteri 31 inci maddeye göre onaylanan ihale kararının veya Maliye Bakanlığının vizesi gereken hallerde bu vizenin yapıldığının bildirilmesini izleyen günden itibaren 15 gün içinde geçici teminatı kesin teminata çevirerek noterlikçe tescil edilmiş sözleşmeyi, idareye vermek zorundadır."* düzenlemesi bulunmaktadır.

Kanun'a göre ihale komisyonunun verdiği kararın ita amirince onaylanmasından sonra 15 gün içinde ihaleyi kazanan kişi noterlikçe tescil edilmiş sözleşmeyi idareye vermelidir.

Yapılan incelemede 78 adet kira sözleşmesinin idare ile kiralayan arasında imzalanarak notere tescil ettirilmediği görülmüştür. Taşınmazlara ait kira sözleşmelerinin noterlikçe tescil edilmiş olması gerekmektedir.

BULGU 18: Yevmiye Numaralarının Verilmesi Sırasında Boş Yevmiye Numarası Bırakılması

Antalya Büyükşehir Belediyesinin yevmiye defterinde yapılan incelemede, yürürlükte bulunan mevzuata aykırı olarak bazı yevmiye numaralarının boş bırakıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 44 üncü üncü maddesine göre, yevmiye defteri, kayda geçirilmesi gereken işlemlerin yevmiye tarih ve numarasıyla ve maddeler halinde düzenli olarak yazıldığı müteselsil sıra numaralı defterlerdir. Ayrıca, ilgili Yönetmelik'in 43 üncü üncü maddesinin dördüncü fıkrasına göre işlemler, yevmiye defterine kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında (1)'den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verilerek kaydedilecektir.

www.balioglu.net

Ancak Antalya Büyükşehir Belediyesi 2020 yılı yevmiye defterinde yapılan incelemede; 01.01.2020- 31.12.2020 tarihleri arasında toplam 4 adet yevmiye kaydının (17256-17908-23773-26506) boş bırakıldığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, yer verilen mevzuat hükümleri doğrultusunda muhasebe işlemleri yevmiye numara sırasına göre arada boşluk bırakılmadan kaydedilmelidir.

BULGU 19: Emanetler Hesabı'nda Emanet Niteliğini Kaybetmiş Kayıtlar Bulunması

Belediyenin 333 Emanetler Hesabı'nda emanet niteliğini kaybetmiş kayıtlar bulunduğu tespit edilmiştir. 2020 yılı Mizanında yapılan inceleme neticesinde; 333 Emanetler Hesabı'nın alacak bakiyesinin 205.738.573,58 TL olduğu, ancak 1.993.501,17 TL'sinin zamanaşımına uğrayarak emanet niteliğini kaybettiği belirlenmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe Muhasebe Yönetmeliği'nin 260 ıncı maddesinde; emanet olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların 333 Emanetler Hesabı'nda izlenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Belediyede kullanılan otomasyon programının gelir ve muhasebe modüllerinde yapılan kontroller sonucunda; emanet niteliğini kaybeden 1.993.501,17 TL'nin 31.12.2020 yılsonu

itibariyle emanet hesaplarına alınan ancak ilgili mevzuatı gereği zamanaşımına uğrayan emanetlerden kaynaklandığı belirlenmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, idare tarafından gerekli işlemlerin başlatılacağı ifade edilmiştir.

Netice itibariyle 1.993.501,17 TL'lik tutar emanet niteliği taşımadığı halde 333 Emanet Hesabı'nda izlenilmeye devam edilmekte olup, zamanaşımına uğradığı tespit edilen bu tutar 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 34 üncü üncü maddesi gereği bütçeye gelir kaydedilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Peyzaj Düzenlemesi Manavgat Belediyesine Bırakılan Güzergâhta İlan ve Reklam Vergisinin Aynı Zamanda Antalya Büyükşehir Belediyesi Tarafından da Tarh, Tahakkuk ve Tahsil Edilmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yerinde denetim esnasında bulgu konusu hususa ilişkin gerekli işlemlerin yapıldığı anlaşılmıştır.
Müzelerin Giriş Ücretlerinden Alınması Gereken Belediye Paylarının Takip ve Tahsilinin Yapılmaması	2019	Yerine Getirilmedi	Raporun "Diğer Bulgular" bölümünde bulgu 7 olarak yer almıştır.
Büyükşehir Belediyesine Aktarılması Gereken Hidrolik Kaynaklara Dayalı Elektrik Üretim Lisans Harçlarının Takibinin Yapılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yerinde denetim esnasında bulgu konusu hususa ilişkin gerekli işlemlerin yapıldığı anlaşılmıştır.
İdare Bütçesinden Karşılanan Dağıtım Tesis Giderlerinin Elektrik Dağıtım Şirketinden Talep Edilmemesi	2019	Yerine Getirilmedi	Raporun "Diğer Bulgular" bölümünde **"İdare Bütçesinden Karşılanan Dağıtım Tesis Giderlerinin Elektrik Dağıtım Şirketinden Talep Edilmemesi"** başlığıyla Bulgu 6'da yer verilmiştir.

www.balioglu.net

Kira Sözleşmesine Aykırı Olarak Katılım Payı Bedellerinin İptal Edilmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yerinde denetim esnasında bulgu konusu hususa ilişkin gerekli işlemlerin yapıldığı anlaşılmıştır.
Atatürk Parkındaki İşletmelerin Kira Gelir Tahsilatına İlişkin Takibin Yapılmaması	2019	Yerine Getirilmedi	Raporun "Diğer Bulgular" bölümünde Bulgu 10'da yer almıştır.
Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesinde Tespit Edilen Hususlar	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yerinde denetim esnasında bulgu konusu hususa ilişkin gerekli işlemlerin yapıldığı anlaşılmıştır.
Bakanlıktan Kiralanan Yerler İçin Uygulanan Kira Artış Oranının Hatalı Hesaplanması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yerinde denetim esnasında bulgu konusu hususa ilişkin gerekli işlemlerin yapıldığı anlaşılmıştır.
Antalya Su ve Atıksu İdaresi'ne Atık Tesisi Olarak Tahsis Edilmiş Olan Alana Futbol Sahası Yapılması	2019	Yerine Getirilmedi	Raporun "Diğer Bulgular" bölümünde Bulgu 9'da yer almıştır.
Taşınmaza İlişkin Mahkemece Kamulaştırma Kararı Alınmasına Rağmen Büyükşehir Belediyesi Adına Tapuya Tescil İşlemlerinin Yapılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Mahkemece kamulaştırma kararı alınan taşınmaz, Büyükşehir Belediyesi adına tapuya tescil ettirilmiştir.
Hafriyat Döküm Sahası ve Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi Olarak Kullanmak Üzere Orman Genel Müdürlüğünce Antalya Büyükşehir Belediyesine İzin Verilen Alanların İhalesiz Olarak Profesyonel Spor Kulübü Derneğine Verilmesi ve Protokolle Belirlenen Ücretlerin Tahsil Edilmemesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yerinde denetim esnasında bulgu konusu hususa ilişkin gerekli işlemlerin yapıldığı anlaşılmıştır.

www.balioglu.net

Kurum Tarafından Yapımı Tamamlanan Tesisin Spor Kulübü Derneğine Bedelsiz Olarak Kullandırılması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yerinde denetim esnasında bulgu konusu hususa ilişkin gerekli işlemlerin yapıldığı anlaşılmıştır.
Ortak Hizmet Projesi Adı Altında Profesyonel Spor Kulübüne Tesis Yapılması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yerinde denetim esnasında bulgu konusu hususa ilişkin gerekli işlemlerin yapıldığı anlaşılmıştır.
Spor Tesisinin Devrine İlişkin İmzalanan Protokol Hükümlerine Uyulmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yerinde denetim esnasında bulgu konusu hususa ilişkin gerekli işlemlerin yapıldığı anlaşılmıştır.
Araçların Aylık Kira Bedellerinin, Araçların Kasko Sigortası Değerinin %2'sini Aşması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yerinde denetim esnasında bulgu konusu hususa ilişkin gerekli işlemlerin yapıldığı anlaşılmıştır.
Cep Otopark Noktalarının Şirkete Devrinde Protokole Uygun Hareket Edilmemesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yerinde denetim esnasında bulgu konusu hususa ilişkin gerekli işlemlerin yapıldığı anlaşılmıştır.
Bazı Kişi veya Grupların Hak Etmedikleri Halde Toplu Taşıma Araçlarından Ücretsiz veya İndirimli Olarak Yararlandırılması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yerinde denetim esnasında bulgu konusu hususa ilişkin gerekli işlemlerin yapıldığı anlaşılmıştır.
Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporunun Hazırlanmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu Hazırlanmıştır.

www.balioglu.net

İş Avanslarında Mahsup Sürelerine Uyulmaması ve Faiz İşletilmemesi	2019	Yerine Getirilmedi	Raporun "Diğer Bulgular" bölümünde **"İş Avanslarında Mahsup Sürelerine Uyulmaması ve Faiz İşletilmemesi"** başlıklı bulgu 3'de yer verilmiştir.
Yurtdışı Kuruluşlara Üye Olunmasına İlişkin Bakanlık İzninin Bulunmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yerinde denetim esnasında bulgu konusu hususa ilişkin gerekli işlemlerin yapıldığı anlaşılmıştır.
Geçerliliği Kalmamış Teminat ve Depozitoların Halen Kurumun Muhasebe Hesaplarında Bulunması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Geçerliliği Kalmamış Teminat ve Depozitoların Kurumun Muhasebe Hesaplarından çıkarıldığı belirlenmiştir.
Büyükşehir Belediyesi Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazlarla İlgili Hesapların Mali Tablolarda Doğru Bilgi Sunmaması	2019	Yerine Getirilmedi	Raporun "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde **"Mali Tabloların Belediye Taşınmazları Hakkında Doğru Bilgi Sunmaması"** başlıklı bulgu 1'de yer verilmiştir.
Büyükşehir Belediyesinin İller Bankası Anonim Şirketindeki Ortaklık Payının Gerçek Değeri ile Görülmemesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Büyükşehir Belediyesinin İller Bankası Anonim Şirketindeki ortaklık payının gerçek değerine ilişkin kayıtların yapıldığı anlaşılmıştır.

www.balioglu.net

Belediye Tarafından Kamu Kurumlarına Yapılan Tahsislerin Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmemesi	2019	Yerine Getirilmedi	Raporun "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde **''Belediye Tarafından Kamu Kurumlarına Yapılan Taşınmaz Tahsislerinin Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmemesi''** başlıklı bulgu 2'de yer verilmiştir.
Maddi Duran Varlıklar Grubunda Yer Alan Hesaplarda Kayıtlı Tutarlardan Fazla Amortisman Ayrılması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Maddi Duran Varlıklar Grubunda yer alan hesaplara ilişkin amortisman kayıtlarının düzeltildiği anlaşılmıştır.
Bazı Banka Hesaplarının Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması ve Mali Tablolara Yansıtılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Ziraat Bankasındaki hesap dışındaki banka hesaplarının muhasebe kayıtlarına alındığı, Ziraat Bankasındaki hesabın ise mahkeme tarafından kamulaştırma hesabı için bloke edilen hesap olduğu ve ilgili hesaba ilişkin sorumluluğun artık Defterdarlık Muhakemat Müdürlüğüne geçtiği anlaşılmıştır.
Taşınır Hesapları ile İlgili Yapılması Gereken İş ve İşlemlerin Yapılmaması veya Eksik Yapılması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Taşınır hesapları ile ilgili yapılması gereken iş ve

www.balioglu.net

			işlemlerin tamamlandığı anlaşılmıştır.

www.balioglu.net